Пам'ятаймо про Україну!

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 | РАЗ НА ТИЖДЕНЬ | ONCE A WEEK | PRICE $1.00

РІК CIX | П'ЯТНИЦЯ, 30 СЕРПНЯ 2002 РОКУ | ЧИСЛО 35 | VOL. CIX | FRIDAY, AUGUST 30, 2002 | No. 35

Україна відзначила 11-річчя Незалежности

КИЇВ. – Урочисто відзначено 11-річчя Незалежности України в столиці, обласних центрах, усіх містах і селах країни. У Києві провідники держави 24 серпня поклали квіти до пам'ятників Святому Володимирові, Тарасові Шевченкові та Михайлові Грушевському. У церемонії взяли участь Президент України Леонід Кучма, голова Верховної Ради Володимир Литвин, прем'єр-міністер Анатолій Кінах, перший віце-прем'єр України Олег Дубина, керівник адміністрації Президента Віктор Медведчук, голова Київської міської адміністрації Олександер Омельченко та інші особи. В церемонії взяли участь також голова Ради федерації Федеральних зборів Росії Сергій Миронов, Посол Росії в Україні Віктор Черномирдін.

24 серпня у Києві, на Хрещатику, відбулася військова парада на честь 11-ої річниці Незалежности України. На головній трибуні, встановленій біля монумента Незалежности, були присутні Президент України Леонід Кучма, голова Верховної Ради Володимир Литвин, прем'єр-міністер України Анатолій Кінах, члени уряду, гості, зокрема голова Ради федерації Федеральних зборів Російської федерації Сергій Миронов. Параду приймав міністер оборони України, генерал армії України Володимир Шкідченко. Командував парадою перший заступник начальника генерального штабу Збройних Сил України, начальник гарнізону міста Києва генерал-лейтенант Микола Пальчук. У параді брали участь майже 4 тисячі військовослужбовців. Урочистим маршем по Хрещатику пройшли зведені батальйони Київського військового ліцею ім. Івана Богуна, Національної академії оборони України, окремого Новоросійсько-Київського орденоносного полку Президента України, Одеського орденоносного інституту Сухопутних військ, Васильківського коледжу Військово-повітряних сил, Севастопольського військового морського орденоносного інституту ім. Нахімова, Військового двічі орденоносного інституту артилерії ім. Богдана Хмельницького при Сумському державному університеті, Військового двічі орденоносного інституту телекомунікацій та інформатизації Національного технічного університету України „Київський політехнічний інститут", 95-ої окремої аеромобільної бригади Північного оперативного командування, а також парадні підрозділи Національної академії внутрішніх справ України, Академії Державної податкової служби, Внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України, Прикордонних військ України. Крім того, понад 20 хвилин виступала зведена оркестра, яка налічувала 1 тисячу музик з 24 військових оркестрів Збройних Сил, ансамбль пісні і танцю Збройних Сил, 5 оркестр інших міністерств та відомств. Оркестра виконала „Плац-концерт". На Майдані Незалежности з різних ву-

(Закінчення на стор. 3)

Вояки міністерства внутрішніх справ проходять під час військової паради на честь Дня Незалежности України на Хрещатику. Фото УНІАН

Промова Президента Л. Кучми з нагоди 11-ої річниці Незалежности України

КИЇВ. – Виступаючи у телебаченні з нагоди 11-ої річниці Незалежности України в суботу, 24 серпня, Президент Леонід Кучма говорив про необхідність боротьби з бідністю, встановлення доступної для усіх медичної допомоги, пенсійної реформи та якісної освіти. Він сказав, що хоче зробити ці завдання першочерговими на решту свого президентського терміну.

Л. Кучма запевнив, що Україна здійснить мирне передання влади від нього наступному Президентові, як цього вимагає Конституція, проте висловив переконання, що для подальшого розвитку Україна потребує переходу до іншої політичної системи – парляментсько-президентської республіки з пропорційною виборчою системою.

На думку Президента Л. Кучми, „перехід до парляментсько-президентської моделі та посилення місцевого самоврядування – це і є наш европейський вибір".

Народні депутати, які належать до пропрезидентських фракцій у Верховній Раді, заявили про підтримку реформаторських заяв Л. Кучми, виголошених у суботу, 24 серпня, в телезверненні до українців.

Багато прихильників Л. Кучми вважають його промову поважним імпульсом до створення парляментської більшости, яка взяла б на себе відповідальність за діяльність уряду.

Тим часом опозиція, критикуючи святковий виступ Л. Кучми, називає його популістським кроком напередодні всеукраїнських акцій протесту. Депутат з фракції Юлії Тимошенко Олександер Турчинов заяву Л. Кучми назвав свідченням того, що партія влади боїться осінніх протестів опозиції і навіть готова заради їхнього послаблення обмежити повноваження Президента.

Провідник комуністів Петро Симоненко вважає, що, проголосивши необхідність перетворення України на парляментсько-президентську республіку, Президент тим самим намагається вихопити одне з основних протестних гасел з рук опозиції, яка вимагає зміни системи влади і з цією вимогою йтиме на осінні акції протесту.

А провідник фракції „Наша Україна" Віктор Ющенко побоюється, що політичні реформи, проголошені Президентом, можуть відбуватися недемократичним шляхом, і це може дискредитувати саму ідею. На думку В. Ющенка, паралельно з системою влади потрібно змінювати атмосферу в політичній системі, аби консолідація парляментських сил відбувалася без тиску на народних депутатів.

Нав'язуючи до промови Президента Л Кучми з нагоди 11-річниці Незалежности України, член фракції „Регіони України" Валерій

(Закінчення на стор. 3)

Америка заявила про потребу рішуче виступити проти Садама Гусейна

КРАФОРД, Тек. – Віце-президент Дік Чейні 26 серпня на Конвенції ветеранів закордонних війн у Нешвіл, Тенесі, заявив, що проти Іраку необхідно вжити найрішучіших заходів, враховуючи, що Багдад постійно поповнює арсенали зброї масового знищення і підтримує міжнародний тероризм.

27 серпня на ранчо Джорджа Буша у Тексасі відбулася зустріч Президента з послом Савдівської Арабії Бандаром бін Султаном. Аналітики стверджують, що метою зустрічі було переконати союзника-Савдійську Арабію, що режим Садама Гусейна становить загрозу світові.

Дж. Буш заявив послові Савдівської Арабії у Сполучених Штатах, що він не ухвалив покищо рішення щодо воєнної акції проти Іраку. За декілька годин до зустрічі радник принца Савдівської Арабії Абдалли повторив, що його країна – проти будь-яких спроб насильного усунення Садама Гусейна від влади.

Президент Єгипту Госні Мубарак заявив 27 серпня, що напад на Ірак може загрожувати Близькому Сходові загальним хаосом.

Німеччина та Франція застерігають США проти спроб повалення президента Іраку Садама Гусейна без згоди Ради Безпеки ООН.

Канцлер Німеччини Гергард Шродер назвав „помилкою" наміри Вашінгтону насильно повалити режим Гусейна. На думку канцлера, позиція США заважає Організації Об'єднаних Націй відновити воєнне інспектування в Іраку.

Радіо „Свобода"

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Український хліб витісняє американський на ринку Північної Африки

КИЇВ. – Україна і Росія загрожують американському експортові пшениці у Північній Африці та на Близькому Сході – про це 27 серпня повідомляє агентство „Ройтерс", з посиланням на доповідь одного з підрозділів американського уряду. Експорт зерна є одним з джерел надходження твердої валюти в Україну. Закордонна сільськогосподарська служба Департаменту сільського господарства США підготувала доповідь у якій наводиться оцінка перспектив продажу зерна Росією та Україною на ринках, де традиційно продавала зерно Америка. Аналітики передбачають, що цього року Україна і Росія матимуть непоганий урожай – менший, ніж минулого року, але більший, ніж в середньому за останнє десятиліття. Ціни на зерно з цих двох країн залишаються низькими, і це робить пшеницю з Причорноморського реґіону дуже конкурентноспроможною. Її ціна значно нижча за канадську, австралійську та навіть арґентинську пшеницю минулорічного врожаю. Однак неспроможність надавати пшеницю в кредит компаніями з колишнього СРСР може трохи зменшити переваґу їхньої продукції. Головними покупцями української та російської пшениці є Єгипет і Альжир, а от Казахстан успішно розвиває торгівлю з Іраном.

Реальна платня в Україні цього року зросла

КИЇВ. – Реальна заробітна платня в Україні за сім місяців поточного року зросла на 18 відсотків, реальні доходи населення – на 18.4 відсотка, повідомив 27 серпня на нараді з керівниками реґіональних органів влади прем'єр-міністер України Анатолій Кінах. За словами прем'єра, кожен відсоток зростання ВВП в Україні „дає" 4-відсоткове зростання реальної платні і доходів населення. А. Кінах зауважив, що завдяки цьому в Україні спостерігається суттєве зростання роздрібного товарообігу, який за 7 місяців збільшився на 16 відсотків. „Тобто поступово підвищується потенціял внутрішнього ринку як основа для розвитку держави і зниження залежности України від зовнішньої економічної та політичної кон'юнктури". Він також підкреслив, що для закріплення цих позитивних тенденцій в Україні (зростання платоспроможности внутрішнього ринку і громадян України) необхідно удосконалити механізми середньо-і довгострокового кредитування за пріоритетними напрямками розвитку держави.

У Криму потрібно україномовних вчителів

СЕВАСТОПОЛЬ. – Раніше йшлося про брак вчителів англійської мови, а тепер міські школи гостро відчувають потребу україномовних учителів. Тільки викладачів української мови і літератури школам міста потрібно не менше 40 осіб. Про це повідомив 26 серпня начальник міського управління освіти Микола Чербаджи. За інформацією Кримської аґенції новин, загалом Севастополю потрібні близько двохсот україномовних учителів. Щоб якось виправити становище, у новому навчальному році заняття в окремих школах вестимуть студенти-п'ятикурсники з педагогічних інститутів України. Така домовленість, за словами М. Чербаджи, досягнута в перебігу переговорів із ректорами цих навчальних закладів. За словами начальника міського управління освіти, проблема україномовних викладачів щороку загострюється, оскільки збільшується кількість українських кляс у школах Севастополя. На його думку, вже незабаром містові буде потрібно до 600 україномовних учителів.

Туристів-скелелазів врятовано

СИМФЕРОПОЛЬ. – У Криму, на горі Ай-Петрі альпіністи Міністерства надзвичайних ситуацій врятували двох скелелазів. Як повідомили у Міністерстві 25 серпня за сиґналом тривоги було піднято Ялтинський підрозділ служби пошуку і рятування туристів МНС та послано на гору Ай-Петрі, де в районі канатної дороги на висоті приблизно 350 метрів 22-річний чоловік з Одеської области та 21-річна жінка з Вінничини зависли на скелі. На щастя, у них при собі був мобільний телефон. Уже за двадцять хвилин альпіністи МНС прибули на місце. За допомогою спеціяльного спорядження упродовж трьох годин рятувальних робіт туристів був знято зі скелі та відправлено до Ялти.

Президент України нагородив М. Плав'юка

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма своїм указом нагородив орденом князя Ярослава Мудрого II ступеня Миколу Плав'юка – громадського і політичного діяча української діяспори, екс-президента Української Народної Республіки в екзилі, голову Організації Українських Націоналістів. Як зазначається в указі, М. Плав'юка нагороджено за визначні особисті заслуги перед Україною у становленні її незалежности, збереженні та розвитку традицій державотворення. Указ підписано 22 серпня 2002 року.

Співробітництво України з Бразилією

КИЇВ. – Україна та Бразилія підписали Протокол про формування тимчасової змішаної робочої групи зі створення українсько-бразилійського консорціюму для виробництва в Бразилії пароґазових турбін. Про це повідомили в Управлінні інформаційних зв'язків Міністерства промислової політики України. Днями урядова делеґація України на чолі з Державним секретарем Міністерства промислової політики України Віктором Падалком перебувала у Домініканській Республіці, Арґентинській Республіці та у Федеративній Республіці Бразилія. Під час переговорів були обговорені питання розширення торговельно-економічних взаємин та визначені головні напрямки праці для підвищення обсягів товарообігу промислової продукції зі зазначеними країнами. Окрім цього, сторони провели перше засідання Спільної українсько-бразилійської комісії для розпрацювання програми технологічного, промислового та торговельного співробітництва в галузі енерґетичного машинобудування.

У Києві розпочався міжнародний семінар з ядерної безпеки

КИЇВ. – В українській столиці розпочався міжнародний семінар з питань ядерної безпеки. Семінар присвячений 10-річчю співробітництва між Сходом і Заходом у галузі фізичного захисту ядерних реакторів. У ньому беруть участь не лише атомники із СНД, Німеччини, Франції, Японії, але й представники митних служб і органів безпеки цих країн. Адже йдеться про запобіжні засоби у ядерній галузі та розслідуванні злочинів, пов'язаних із викраданням радіоактивних речовин. Як відзначила перший заступник голови Державного комітету ядерного реґулювання Олена Миколайчук, приводом заговорити про ці проблеми стали події у США 11 вересня 2001 року: „11 вересня показало, що існують злочинці, яким не притаманний здоровий глузд. Потрібно готуватися і побудувати таку систему захисту, яку вони не могли б подолати".

Переіменувати вулицю у Харкові не так легко

ХАРКІВ. – З ініціятивою увічнити пам'ять відомого політичного діяча, ідеолога державної самостійности України Миколи Міхновського виступила Харківська обласна організація Народного руху. Вислано відповідне звернення на ім'я харківського міського голови, де запропоновано переіменувати вулицю Червоножовтневу на вулицю Миколи Міхновського. Пропозиція більш ніж доречна і своєчасна. Тим більше, що на тій вулиці зберігся будинок під номером 21, де Микола Міхновський прожив багато років. Пропозиція, висунута в дні святкування річниці Незалежности України, знайшла підтримку в багатьох харків'ян, та можливостей на її здійснення, як свідчить досвід попередніх спроб переіменування вулиць, дуже мало. У Харкові діє запроваджений міською радою мораторій на будь-які зміни місцевої топоніміки. Через те було відхилено пропозицію назвати вулицю іменем генерала Петра Григоренка – відомого правозахисника.

„Наша Україна" викликає в українців найбільшу симпатію

КИЇВ. – „Наша Україна" користується найбільшою симпатією українців після парляментських виборів, а „Бльок Юлії Тимошенко" – сприймають найбільш неґативно: такі дані соціяльного опитування Центру економічних та політичних досліджень імені Разумкова. За даними центру, позитивно до блоку „Наша Україна" ставляться 40.2 відсотка опитаних, неґативно – 18.7 відсотка, невтрально – 34.2 відсотка. Це єдина політична сила, до якої з симпатією ставиться більше опитаних, ніж із антипатією. До Комуністичної партії добре ставляться 26.1 відсотка опитаних, неґативно – 34.3 відсотка, невтрально – 31.9 відсотка опитаних. Бльок Юлії Тимошенко підтримують 20.4 відсотка, не підтримують 41.5 відсотка, невтрально ставляться 29.8 відсотка. Бльок „Єдина Україна" викликає позитивні емоції у 14.1 відсотка респондентів, неґативні – у 34.8 відсотка, невтрально ставляться 41.4 відсотка. Позитивний рейтинг Соціялістичної партії та об'єднаних соціял-демократів – понад 16 відсотків, неґативний – відповідно понад 26 та понад 27 відсотків. В опитуванні взяло участь 2000 осіб. Похибка вибірки – 2.3 відсотка.

Відвідини українських поселенців у Боснії

ПРНЯВОР, Боснія. – Сто років тому Боснію відвідав Андрей Шептицький. 25 серпня Преосвященний Владика Гліб Лончина, Єпископ -помічник Львівський, перебував з візитою у Хорватії та Боснії. Він взяв участь у святкуванні 100-річниці відвідин Митрополитом Андреєм Шептицьким наших поселенців у Боснії.

Сергій Бубка – голова Комісії атлетів МОК

КИЇВ. – Видатного українського спортсмена Сергія Бубку обрано 26 серпня головою Комісії атлетів Міжнародного олімпійського комітету (МОК). Комісія, що складається з 19 осіб, у таємному голосуванні у швайцарському місті Лозанна більшістю голосів обрала С. Бубку. 39-річний С. Бубка перебирає головування у комісії від представника Фінляндії Петера Талберґа, колишнього олімпійського яхтсмена, котрий очолював комісію з 1981 року. С. Бубка став першим обраним головою комісії в історії Міжнародного олімпійського комітету. Раніше кандидата на цю посаду призначав президент МОК. У голосуванні всесвітньо відомий український стрибун з жердиною переміг американського волейболіста Роберта Чтвертлика. „Це велика відповідальність, і те що колеґи мені довіряють – для мене велика честь" – сказав С. Бубка. Президент МОК Жак Роґ привітав рішення комісії. С.Бубка здобув золоту олімпійську медалю 1988 року, був шестиразовим чемпіоном світу у стрибках з жердиною, а протягом своєї спортивної кар'єри 35 разів установлював світові рекорди. Хоча він припинив виступи два роки тому, наразі ніхто не зміг побити його рекорд – 6 метрів 15 сантиметрів. С. Бубка був членом Комісії атлетів МОК від 1996 року.

За повідомленнями інформаційних аґентств

Україна...

(Закінчення зі стор. 1)

лиць вийшли 5 оркестр, які виконали попурі з військових маршів, твори Чехрадзе „Фанфара 'Незалежність", А. Драгана „Жайворонок" і Ландовського „Від Баха до Лисенка" - оркестрову композицію на популярні теми світової клясики, О. Кабанченка „Величальну", з використанням перегуку дзвонів, Вергіліса „Ворота в майбутнє". Оркестра виконала старовинний запорізький марш. Закінчився концерт маршем „Прощання слов'янки".

* * *

24 серпня з нагоди 11-ої річниці Незалежности України в Національному художньому музеї України відкрилася виставка „Історія України в образотворчому мистецтві". У відкритті виставки взяли участь Президент України Леонід Кучма та інші провідники держави. Виставка триватиме до 10 листопада. На ній представлено твори клясиків українського малярства, зокрема С. Васильківського, М. Самокиша, М. Івасюка, М. Дерегуса, І. Кавалерідзе, О. Лопухова. Експозиція налічує понад 100 творів живопису, графіки, скульптури з колекції Національного музею. Переглянувши експозицію, можна отримати уявлення про історію України, починаючи з періоду Київської Руси та гетьманщини і до останніх часів.

* * *

24 серпня у Києві в Експоцентрі України в рамках Всеукраїнського свята „Україна для мене найдорожча за все" відбувся фестиваль морозива, у якому взяли участь 9 підприємств-виробників та 7 підприємств-дилерів з усієї України. За результатами опиту відвідувачів, кращими виробниками морозива визнані Київський холодокомбінат ч. 2, Обухівський молокозавод, Дніпропетровський холодокомбінат.

* * *

На Київському іподромі 25 серпня відбулися X Всеукраїнські кінноспортивні змагання, присвячені 11-річчю Незалежности України. Головною метою їх проведення було збереження та вдосконалення рисистих та верхових порід коней, які розводяться в Україні. У змаганнях розігрувалися нагороди – Президента України, Київського міського голови, міністра аграрної політики, Київської міської адміністрації.

УНІАН

Президент України Леонід Кучма (праворуч) і міністер оборони Володимир Шкідченко приймають військову параду на честь Дня Незалежности України на Хрещатику. Фото УНІАН

Українці з кожним роком стають дедалі вільнішими, вважає посол США

КИЇВ. – Кожен рік спостерігається збільшення рівня свободи українців, зазначив посол США в Україні Карлос Паскуаль після військової паради на Хрещатику на честь Дня Незалежности України. К. Паскуаль наголосив, що дуже захоплююче дивитись на святкування 11-ої річниці Незалежности, оскільки одинадцять років тому українці зрозуміли, що таке - бути вільними. З кожним роком люди дедалі більше розуміють, що „вони власними руками можуть вирішити свою долю, свою свободу, і це дуже сильно захоплює", - сказав посол США. Він також переконаний, що вирішувати питання щодо переходу України до іншої політичної системи – це справа українців. Про це він заявив в інтерв'ю агентству УНІАН. Головне, наголосив К. Паскуаль, щоб усе відбувалося відкрито, щоб люди могли висловлювати свою думку і внаслідок цього приходили до такого рішення, яке буде найкраще для України. „Що ми будемо вітати, то це сильний і прозорий діялог в Україні", – сказав американський посол.

УНІАН

Виступ військових духових оркестрів на столичному стадіоні ЦСКА в Києві 22 серпня. Перед учасниками військової паради виступили музиканти з 29 духових оркестрів Збройних Сил та інших міністерств і відомств України. Фото УНІАН

Промова...

(Закінчення зі стор. 1)

Коновалюк переконаний, що у парляменті більшість підпише політичну угоду, яка відображатиме ініціятиви Президента України. Він зазначив, що це створить умови для створення парляментської більшости.

В. Коновалюк назвав ініціятиву Президента „історичною подією". Він сказав, що схвалює ініціятиву Президента і вважає, що це поліпшить умови формування державної влади й умови соціяльно-економічних перетворень, яких прагне український народ.

У зверненні до народу Президента України Леоніда Кучми не вистачає головного – заяви про його відставку. Про це заявив один із провідників Бльоку Юлії Тимошенко Олександер Турчинов. На його думку, заява Президента, і взагалі поведінка влади говорить про те, що „вони дуже перелякані, дуже бояться подій, які планує опозиція на вересень".

О. Турчинов наголосив, що Л. Кучма почав навіть обмежувати свої повноваження, за які він так жорстко боровся. Тобто, за його словами, Президент почав виконувати вимоги політичних сил, „альтернативних до його режиму", зокрема щодо конституційних змін про запровадження парляментсько-президентської республіки і пропорційної системи виборів. „Але ж це робиться нещиро і з переляку", – сказав О. Турчинов. Він нагадав, що на пропорційний виборчий закон раніше Президент накладав вето п'ять разів.

Бі-Бі-Сі

Козаки фолкльорного ансамблю спостерігають за проходженням військової паради на честь Дня Незалежности України на Хрещатику 24 серпня. Фото УНІАН

АМЕРИКА І СВІТ

Грузія хоче виходити з СНД

ТБІЛІСІ, Грузія. – Грузинський парламент після обговорення випадку бомбувань грузинської території висловився за вихід країни зі Співдружности Незалежних Держав (СНД). За вихід проголосували 81 депутат парламенту, проти – лише двоє. Рішення парламенту зачитав депутат Васіл Маглаперідзе: „Через повну неспроможність СНД вдатися до дій після численних випадків збройної агресії проти Грузії як суверенної держави має вважатися недоцільним, аби Грузія надалі лишалася у СНД, і до президента Грузії треба звернутися з проханням розпочати процедуру виходу з угоди про членство в СНД". Надзвичайну сесію грузинського парламенту було скликано по тому, як стало відомо, що бомбування Панкіської ущелини 23 серпня здійснили російські літаки. Офіційна Москва вважає що ущелина є прихистком бойовиків із сусідньої Чечні, однак росіяни заперечують свою причетність до тих ударів. Грузинський парламент вимагає також негайного виведення російських миротворців з Абхазії і закриття останніх двох російських військових баз на грузинській території.

Перші передвиборні теледебати в Німеччині

БЕРЛІН. – У Німеччині в неділю, 25 серпня, вперше відбулися передвиборні теледебати двох претендентів на посаду глави уряду на майбутніх загальних виборах. У теледебатах узяли участь теперішній канцлер Німеччини, соціял-демократ Ґергард Шродер та провідник консерваторів Едмунд Штойбер. За оцінками оглядачів, за дебатами слідкували близько восьми мільйонів телеглядачів. Ведучі двох приватних телекомпаній протягом 75 хвилин ставили претендентам свої запитання. Ґергард Шродер відзначив успіхи свого уряду у податковій політиці та в питаннях пенсійного забезпечення. Він також відзначив переваги нового закону про громадянство. Провідник консерваторів Едмунд Штойбер критикував економічну політику кабінету за високий рівень безробіття в Німеччині. Друга тура дебатів призначена на 8 вересня.

Бен Ладен закликав афганський народ до „священної війни" проти США

КАБУЛ, Афганістан. – Після нетривалої відсутности в етері ватажок терористичного угрупування „Аль-Кайда" Усама бен Ладен 26 серпня знову надіслав про своє існування. Він направив через веб-сайт Islam-online письмове послання афганському народові, в якому закликав його до „священної війни" проти США. Написаний від руки текст з помарками передав від імені бен Ладена якийсь афганець, який перебуває в Пакистані. У своєму посланні провідник „Аль-Кайди" заявляє, що „афганський народ повинен повсюдно організовувати збройний опір американським військам і вигнати їх". Він пророкує „швидку загибель всіх невірних держав на чолі з Америкою, що пригноблює світ і знехтувала всі людські цінності". Бен Ладен згадує у своєму листі про об'єднання зусиль „Аль-Кайди", руху „Талібан" та Ісламської партії Афганістану, якою керує Гульбедін Гекматіяр – основний опонент Хаміда Карзая. На його думку, „афганці дуже скоро почують добрі новини про це". На сайті наводяться відомості опозиційних афганських джерел, які підтверджують факт формування єдиного фронту прихильниками Усами бен Ладена, мули Омара і Г. Гекматіяра. Сам бен Ладен, можливо, переховується в Сахарі на території Чаду, з такою версією виступила 25 серпня альжирська газета „Аль-Хабр". Посилаючись на різні джерела, видання стверджує, що бен Ладен із фальшивим альжирським паспортом зумів дістатися до іранського порту Бендер-Абас, звідки на торговому кораблі дістався до Альжиру.

КНР – проти поширення ракетних технологій

ПЕКІН. – Китай оголосив 26 серпня, що запроваджує нові правила експорту ракетних технологій, які мають обмежити поширення небезпечної зброї по цілому світі. Правила передбачають систему ліцензій для такого експорту і кажуть, що кожний продаж має бути затверджений відповідними урядовими органами. Речник міністерства закордонних справ Китайської Народної Республіки заявив, що правила продемонстрували рішучість Китаю протидіяти поширенню зброї масового знищення по цілому світі. Оголошення збіглося в часі з візитою до КНР заступника секретаря Державного департаменту Ричарда Армітиджа. Вашінґтон неодноразово висловлював стурбованість щодо можливости потрапляння китайських збройних технологій в „погані руки".

Світова зустріч ООН зі стійкого розвитку розпочалася в ПАР

ЙОГАНЕСБУРҐ, Південна Африка. – Після різнобарвної церемонії відкриття у неділю, 25 серпня, офіційно розпочала свою працю у понеділок, 26 серпня, Світова зустріч ОНН зі стійкого розвитку. Під час відкриття південно-африканський президент Табо Мбекі порівняв різницю між багатим і бідним світом з ситуацією, що існувала за часів правління білої раси в його країні. Він підкреслив, що тепер уряди світу повинні знищити цей світовий апартеїд. Під час переговорів протягом вихідних вдалося досягнути певного успіху і зменшити розбіжності щодо пляну дій, який буде запропоновано головам урядів, коли вони прибудуть сюди через тиждень. Однак існують і значні проблеми, з якими зіткнулися делегати – серед них небажання США погодитися з чіткими календарними плянами дій, наприклад, з пляном зменшення кількости людей, котрі не мають доступу до належних санітарних умов. Після сутичок поліції з демонстрантами, що відбулися 24 серпня, південно-африканський уряд попередив протестантів, що вони мають лишатися в рамках закону. Тепер побоювання головним чином викликають значно більші марші на вулицях Йоганесбургу, запляновані протягом тижня. У зустрічі беруть участь близько 40 тисяч делегатів, у тому числі глави держав та урядів понад ста держав. Форум триватиме 10 днів. Його учасники сподіються досягнути угоди про забезпечення стійкого економічного зростання у світі, зберігаючи при цьому екологічну рівновагу. На Всесвітній конференції ООН зі сталого розвитку наразі не спостерігається проґресу у вирішенні ключових питань.

Померла найстарша мешканка

ВАШІНҐТОН. – Американська влада 26 серпня повідомила про смерть найстарішої мешканки США – Аделіни Домінгес. Вона померла минулого тижня на 115 році життя у будинку для людей похилого віку у Каліфорнії. Аделіна Домінгес, яка народилася 19 лютого 1888 року, була лише на 5 місяців молодша від найстарішої жительки плянети – японки Камато Хонго.

У Газі відновився суд над С. Мілошевичем

ГАҐА, Голяндія. – Слободан Мілошевич, колишній президент Югославії, леґітимности суду не визнає. Одначе, після місячної перерви процес відновлює свою працю в рамках Міжнародного трибуналу воєнних злочинів у Газі. Перед перервою лікарі казали, що здоров'я С. Мілошевича є головною проблемою і вони побоюються можливости серцевого нападу або інфаркту. Однак судді запевняють, що впродовж перерви стан підсудного був задовільним, і вони обіцяють турбуватися про здоров'я С. Мілошевича. У Газі кажуть, що прокурори завчасно не коментують, яких саме свідків буде викликано на наступні засідання. Водночас не виключають, що тепер настає черга провідних югославських політиків, і протягом наступних трьох тижнів у Газі можна буде побачити наступника С. Мілошевича – Зорана Ліліча.

Самогубство Абу-Нідаля

БАГДАД, Ірак. – Спецслужби Іраку підтвердили 21 серпня, що відомий палестинський терорист Абу-Нідаль покінчив життя самогубством. Представник спецслужб заявив, що Абу-Нідаль нелеґально потрапив до Іраку через Іран – із підробленим пашпортом Ємену. Коли поліцейські прийшли до нього, щоб провести в Багдадське управління для допиту, він попросив дозволу переодягнутися й вийшов в іншу кімнату, після чого пролунав постріл. 65-річний Абу-Нідаль був доставлений до шпиталю, де помер за 8 годин. За даними з палестинських джерел, прошите кулями тіло Абу-Нідаля було знайдено у його власному будинку. Абу-Нідаль очолював у свій час „революційну Раду Фатг" – радикальне угруповання, яке у 1974 році відкололось від Організації Визволення Палестини. На рахунку угруповання – численні терористичні акції в 20 країнах.

За матеріялами ЗМІ

Пропозиція Л. Кучми – це перемога опозиції?

У своїй промові з нагоди Дня Незалежности Президент України Леонід Кучма досить чітко висловився за майбутню зміну політичного устрою України з президентсько-парляментського на парляментсько-президентський.

Деякі політичні коментатори вважають, що висловлена Л. Кучмою ідея означає ніщо інше, як перемогу опозиції: мовляв, влада пішла тим шляхом, що його впродовж довгого часу вимагають послідовні опоненти Президента Л. Кучми.

Цій темі присвячена розмова кореспондентки Радіо „Свобода" Марії Щур з професором Торонтського університету Тарасом Кузьом, текст якої пропонуємо нашим читачам (зі скороченнями).

– Як, на Вашу думку, потрібно оцінювати раптову зміну поглядів Президента Кучми щодо політичного устрою України?

– Фактично це означає, що влада програла вибори кілька місяців тому. А по-друге, це показник того, що вона починає панікувати, бо кампанія за президентські вибори почнеться наступного місяця, коли відбудуться великі маніфестації 16 вересня. Влада не знає, як виходити з ситуації, коли немає жодної кандидатури, яка могла б конкурувати з Віктором Ющенком.

– Але є й така думка, що влада перехопила ініціятиву в опозиції і тепер змагається за довіру. В цих діях Президента Кучми Ви вбачаєте перемогу чи поразку опозиції?

– Це перемога опозиції, бо це крок у її бік. Ще ось тиждень тому Президент назвав Верховну Раду „центром дестабілізації країни". Він завжди був проти пропорційної системи. Це спроба забрати „Нашу Україну" від опозиції і розламати опозицію. Але я не думаю, що це може змінити величезний відсоток недовіри громадян України до влади.

– Тобто, Ви вважаєте, що Президент Кучма, хоч би що він запропонував, все одно не зможе повернути довіру виборців до себе?

– Це просто неможливо зробити за два роки, які залишилися до виборів. Неможливо змінити психологію бюрократів і державної адміністрації за два роки, неможливо повернути й довіру народу.

– А якби цю саму пропозицію вніс хтось від імені опозиції, то яка система влади, на Вашу думку, найбільше відповідала б Україні - президентсько-парляментська чи парляментсько-президентська?

– Парляментсько-президентська. Інститут „Freedom House", який щорічно аналізує ситуації у 27 колишніх комуністичних країнах, чітко показав, що у країнах, які ідуть шляхом політичних реформ, головною інституцією є парламент.

Програма-льотерія „DV-2004"

НЬЮ-ЙОРК. – 22 серпня, з ініціятиви ньюйоркського відділення Незалежної пресової спілки, відбулася інформативна зустріч для представників етнічної та громадської преси з представником Державного департаменту Чарлсом Опенгаймом у справі Програми-льотерії „DV-2004".

Ч. Опенгайм відразу підкреслив, що ця візова програма – це справжня льотерія, бо кожний заявник має однакову можливість отримати візу нового циклу „Diversity Visa – DV 2004" або „DV Lottery". Новий цикл увійшов в життя з ранку в середу, 21 серпня.

Офіційний урядовий веб-сайт, де подані більш точні інформації – http://travel.state.gov, і треба вибрати лінк „Diversity Visa 2004 Instructions". Ця щорічна програма має свій початок від 1995 року. Метою згаданої програми є збільшити можливість іміграції з країн, які традиційно мали невелику кількість імігрантів до США.

Згідно зі законом, кожного року згадана програма дозволяє видати 55,000 віз. (З них 5,000 призначається, згідно з Американським актом допомоги, Нікараґві та Центральній Америці). Особи, котрі відповідають вимогам, можуть висилати одну заяву, котра мусить бути отримана в межах часу від 12:00 год. полудня 7 жовтня 2002 року до 12:00 год. полудня 6 листопада 2002 року. Якщо заява прийде раніше чи запізно, то автоматично буде відкиненою. Також не будуть включені до льотерії заяви осіб, котрі надіслали більше однієї заяви. Кожна заява матиме однакову можливість бути вибраною – прийшла вона першою чи останньою. Заява може бути прислана зі США або з-за кордону, але щоб прийшла в призначеному часі. Подання заяви не вимагає оплати. Можна заплатити адвокатові чи фірмі, котра надає іміграційні послуги за допомогу в оформленні заяви. Ніхто, ані ніяка фірма, не може ґарантувати, що заявник отримає візу.

З отриманих в призначеному часі заяв приблизно 90,000 будуть вибрані комп'ютером навздогад і зареєстровані. Зареєстровані заявники будуть повідомлені між квітнем і липнем 2003 року.

Від початку існування програми віз для України видано: 1995 – 2,147; 1996 – 2,195;1997 – 1,982; 1998 – 2,657; 1999 – 3,461; 2000 – 3,491; 2001 – 2,443; 2002 – 5,511; 2003 – 4,035. Разом для України за роки існування згаданої програми до 2003 року видано 27,922 віз.

Особи з країн, які вислали понад 50,000 імігрантів до США в катеґоріях родинних і робочих віз впродовж попередніх п'яти років, не можуть бути включеними у Програму „DV 2004". Ці 14 країн – Канада, Китай, Колюмбія, Домініканська Республіка, Сальвадор, Гаїті, Індія, Ямайка, Мехіко, Пакистан, Філіпіни, Велика Британія, за винятком Північної Ірляндії, Південна Корея, В'єтнам.

Доступні візи розподіляються на шість географічних реґіонів – Африку, Азію, Европу, Північну Америку, Океанію, Південну Америку, Центральну Америку, країни Карібського моря – на підставі іміграційних норм впродовж минулих п'яти років. Більша кількість віз йде до реґіонів з нижчою кількістю іміграційних норм.

Ні одна країна не може отримати більше, як сім відсотків з доступних віз програми.

Кількість зареєстрованих заявників є вищою, як кількість віз до набуття – для того, щоб упевнитися, що всі 55,000 віз, призначені на 2004 рік, були видані, тому що немає умов для перенесення невикористаних віз на наступний рік. Не всі заявники, котрі отримали повідомлення про реєстрацію, отримають візу. З цього приводу завжди інформуємо заявників, щоб не робили будь-яких драстичних кроків, наприклад: залишення праці, продажу майна чи інших змін, поки не отримають повідомлення про бесіду-побачення та її позитивне рішення щодо візи.

Ч. Опенгайм відповідав на наступні запитання:

П. – Чи є будь-які зміни у програмі-льотерії „DV – 2004"?

В. – Головне, змінені вимоги щодо розміру фотографій. Новий розмір: фотографії мають бути квадратовими, розміром між 37x 37 мм і 50 x 50 мм.

П. – Де можна отримати інформації про програму-льотерію „DV – 2004 і вимоги для неї?

В. – Інформації знаходяться в Інтернеті http://travel.state.gov або вишліть прохання щодо інформацій електронною поштою на адресу: kccdv@state.gov. Той, хто подає заяву за кордоном, може в цій справі сконтактуватися з найближчим американським посольством чи консульством і попросити докладних інструкцій щодо програми-льотерії „DV".

П. – Що станеться з особами, котрі є нелеґально в США та подалися на програму і виграли можливість отримати візу „DV"?

В. – Будь-хто, що буде обраний до програми, мусить відповідати її вимогам, включно з іміґраційними вимогами США. Існують деякі можливості для нелеґалів, але я на це не можу відповідати, бо це мусить полагоджуватися через відповідні іміграційні джерела. (**Від редакції:** на підставі інформацій, отриманих з Інтернету, особи, котрі перебувають в США як нелеґали більше шести місяців практично не мають можливости отримати візу через програму-льотерію „DV").

П. – Чи особи, котрі отримають візу через „DV – 2004", будуть мати право отримати державні пільги?

В. – Особи, котрі отримають візу і приїдуть до США, повністю відповідальні за себе. Дехто помилково думає, що коли отримав візу, то приїжджає до США на все готове (працю, помешкання і т.д.)

П. – Якщо обраний заявник є нелеґалом і це виявиться через його заяву на льотерію „DV", чи буде він за це покараний?

В. – Такий аплікант підлягатиме відповідному іміґраційному законові, як кожний інший.

П. – Чи події 11 вересня 2001 року та уведення окремих іміґраційних правил, пов'язаних з тією подією, включено до правил аплікацій програми-льотерії „DV", зокрема коли ідеться про студентів?

В. – Якщо Конґрес вимагатиме введення окремих правил, то ми будемо зобов'язані цих правил дотримуватися, але покищо нам нічого невідомо про будь-які вимоги чи зміни правил, окрім вище згаданих 14 країн. Особи на студентських візах мають право вносити заяви на візу через програму-льотерію „DV".

Х. Ференцевич

В наступних числах „Свободи" буде подано додаткову інформацію щодо участі у програмі „DV-2004".

Починається акція „Реквієм-2002"

ВАШІНҐТОН. – Форум українських студентів Америки та Фундація Ґонґадзе 15-16 вересня у Вашінґтоні та інших містах Америки та Европи починають акцію „Реквієм 2002: обличчям до правди". Акція організована з нагоди роковин зникнення та вбивства українського журналіста Георгія Ґонґадзе, і присвячена вшануванню пам'яті українських журналістів та політиків, які загинули внаслідок своєї професійної діяльности за останні десять років. Її метою є привернути увагу громадськости до проблеми утисків свободи та демократії в Україні та до бездіяльности української влади у розслідуванні злочинів проти незалежних політичних активістів.

Передбачене відслуження Панихид в православних та греко-католицьких церквах США вранці 15 вересня, віче-реквієм у Національному парку Тараса Шевченка у Вашінґтоні від 6-ої до 9-ої години вечора, а 16 вересня студентські акції біля українських дипломатичних та консульських представництв у Вашінґтоні, Нью-Йорку, Чикаго, Лондоні, Берліні, Парижі, Празі. Віче-реквієм підтримують Дім Свободи („Freedom House") та Комітет захисту журналістів („Commitee to Protect Journalists"). Буде вислано відкритий лист Президентові США Джорджеві Бушеві. Серед учасників віча будуть представники Конґресу США, міжнародних правозахисних організацій, американські та українські суспільні діячі і громадські активісти.

Колись Георгій Ґонґадзе в одній зі своїх програм на радіо „Континент" сказав: „Я грузин, але готовий віддати своє життя за Україну". Так думали десятки журналістів та політиків, які прагнули будувати демократичну Україну, тому що вважали це частиною своєї професії чи власним переконанням. І якби українське суспільство миттєво відреагувало на смерть за нез'ясованих обставин Вадима Бойка чи зникнення Михайла Бойчишина, можливо, сьогодні цей жахливий список був би набагато коротшим. Смерть Георгія Ґонґадзе не повинна бути марною, українське суспільство повинно вчитися принаймі на власних помилках.

Організаційний комітет акції „Реквієм 2002: обличчям до правди" проводить збір добровільних пожертв на підготування та проведення запланованих заходів. При фінансовій підтримці жертводавці звільняються від оподаткування на суму внеску. Чеки виписуються на ім'я „Ukrainian Gold Cross-Gongadze Foundation" і висилаються за адресою: Ukrainian Washington Federal Credit Union, P. O. Box 19228, Alexandria, VA 22320-1228.

Лише спільними активними діями ми зможемо досягнути утвердження демократичних свобод в Україні, виконавши, таким чином, свій обов'язок перед тими, хто передчасно пішов з життя, намагаючись зробити Україну вільною.

Від організаційного комітету з проведення акції –

Мирослава Ґонґадзе
(Фонд Ґонґадзе)
Сергій Куделя
(Форум українських студентів

Закінчується літо

Відомим фактом є те, що літо призначене на відпочинок з праці, школи та інших цілорічних зайнять. Одначе коли мова про українську громаду, то тут наявні деякі розбіжності.

В першу чергу, приглянувшись, завважуємо, що українська громадськість використовує літні місяці на підкреслення підсумків, визначення успіхів цілорічної праці. Активізуються різноманітні табори для дітвори, юнацтва і молоді, почінаючи від „Пташат", „Суменят", новацтва і юнацтва молодечих організаці, виховно-відпочинкові, спортові, танцювальні, гри на бандурі і т.д. Не можна поминути відпустів, літніх фестивалів, мистецьких і культурних програм, художніх виставок і різних семінарів, які в основному відбуваються на відомих оселях української громади.

Серед дорослих членів української громади, котра докладає багато зусиль на організування та переведення вище згаданих заходів, головним завданням залишається свято відзначення Незалежности України. Тут громада проявляє велику різноманітність – концерти, бенкети, піднесення українського прапора перед урядовими будинками місцевостей свого проживання, пікніки чи окремі святкування, влаштовані високопосадовими особами - для прикладу, у губернатора Нью Джерзі.

Все ж таки, мабуть, найбільш активна категорія в літні відпочинкові місяці – це юнацтво і молодь, які впродовж років створили свою окрему літню розвагову традицію. Після відбуття таборів, семінарів і обов'язкових запланованих зайнять вони вирушають на тижневий відпочинок над море до Вайлд-Вуду, на так званий „Wildwood Week", а звідтіль – на триденну неофіційну зустріч молоді на Союзівку та недалеку сумівську оселю в Еленвіл. Цьогорічною вершиною для частини молоді української громади була двотижнева Ювілейна Пластова Зустріч, якою відзначено 90-річчя існування Пласту, котра відбулася у місцевості Свірж поблизу Львова в Україні.

Проте, взявши до уваги всю активність перейшлого літа, не можемо забувати, що з літніми місяцями, котрі своє офіційне закінчення рахують на День праці, найважливіше – початок шкільного року та з ним пов'язана праця. Крім цілоденного шкільного навчання в школах і університетах, у свої рейки входить щоденне життя громади, а з цим – відновлення діяльности молодечих організацій та окремих суботніх Шкіл українознавства. Саме цьому питанню – участі дітей в Школах українознавства – українська громада мусить присвятити куди більше уваги. Зокрема українські церкви, громадські, молодечі та інші організації. Бо усі добре усвідомлюємо, що майбутність української громади будь-де залежатиме від її теперішнього молодого покоління, котрому треба дати напрямні, щоб воно гідно могло представляти українство в наступних десятиліттях у країнах нашого поселення.

СВОБОДА
Пам'ятаймо про Україну!
Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.
Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".
Головний редактор —Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про „ангелів пекла" та інших сусідів

Вулиці Нью-Йорку, як в усіх великих містах, змінюються з роками, як і змінюються їхні мешканці. Коли доля призначила мені доживати віку у Нью-Йорку та вибрати мешкання на Третій вулиці – один із моїх добрих знайомих молодшого покоління на цю вістку здивовано запитав, чи маю на це відвагу, бо він, перебуваючи на студіях в Нью-Йорку, саме мав нагоду на цій вулиці якийсь час проживати і, за його словами, „це була доволі небезпечна дільниця". Хоча мешканці цієї вулиці сьогодні не належать до найбагатших – але, за малими винятками, вони спокійні та нікому не роблять кривди.

Чи справді вони „спокійні"? Застановляюся, в якій категорії спокійности їх влаштувати, бо ж, маючи сусідами „ангелів пекла", – про дійсний спокій тяжко говорити. Хто мав нагоду зустрінути одну з груп цих людей на мотоциклях – той знає, що тепер у мене на думці.

Саме ця дивна група людей має свою домівку на 3-ій вулиці, тільки декількома будинками віддалену від мого мешкання, і проходжу біля неї кожного дня. Домівку завжди стереже один або два „ангели"-здоровила, а на вікнах домівки великими літерами виписане: „Ми довіряємо Богові". Місця на вулиці, де паркують авта, зайняті рядом мотоциклів, що виблискують на сонці.

Звичайно діяльність „ангелів" відчувається тільки увечорі. Тоді вони збираються біля домівки і групами виїздять на своїх мотоциклях, куди саме годі дізнатися, але либонь на прогулянки. І коли ці мотоциклі рушають, здається, гук може пробудити і вмерлого. Моя хата трясеться, а розмови вмовкають.

Це тому, що „ангели" зумисне викидають засоби притишення звуку у своїх машинах. Чому? Цього ніхто не знає, але ця голосна їзда належить до їхніх привілеїв. Як інформують мене, „ангели пекла" існують вже біля 60 років та складаються із осіб, які фізично працюють. Вони постійно виїздять мотоциклями на прогулянки чи з'їзди, мають своїх членів в Канаді, Східній Німеччині та знані із того, що не люблять зустрічатися з іншими подібними групами під час своїх поїздок, і при зустрічі часто доходить до бійки. Може, саме це останнє і є причиною, що ніхто на нашій вулиці не відважується з ними входити у непорозуміння, а усі мешканці стоять немов під їхньою охороною, дарма, що в часі їхнього виїзду гучання мотоциклів є просто нестерпне.

На протилежній стороні вулиці від приміщення „ангелів пекла" видніє напис": „Скажу вам вашу долю" – Там постійно сидить не стара, але грубезна жінка, і розкладає на малому столі карти. Рідко можна побачити біля неї „пацієнтів", але вона завжди запрошує перехожих послухати про майбутнє.

Побіч хати, де живу, – крамниця з музичним приладдям. До неї раз-у-раз приїздять це приладдя випозичати, переважно – молоді люди і звичайно під кінець тижня. Але вони, на щастя, не уживають цих інструментів тут, а щойно там, де їм призначено грати. На три кам'яниці далі – арабська крамниця з харчами та місцем зустрічі численних південних водіїв ньюйоркських таксівок, від якої здалеку іде запах південної кухні та приправ. Сходи хати, де живу, та другої, побіч – це місце перебування старого, чорного сусіда, що просиджує тут життя.

Ми вітаємося завжди привітливо та обмінюємося заввагами на тему погоди. Він знає усіх, що живуть в найближчому сусідстві, і цей мовчазний „обсерватор" – такий самий вірний сторож нашої вулиці, як „ангели пекла". Тільки вони сторожать своєю надмірно голосною їздою на мотоциклях та поведінкою, а він – мовчазною обсервацією усіх тих, що проходять Третьою вулицею.

То ж хто може тепер сказати, що Третя вулиця знаходиться в небезпечній частині великого Нью-Йорку?

О-КА

Думки про День Незалежности

КИЇВ. – День Незалежности України вважають справді великим святом лише 17.1 відсотка громадян України. Про це свідчить соціологічне опитування, проведене цими днями Центром імені Разумкова, результати якого розміщені на сайті бльоку „Наша Україна". Згідно з даними опитування, 35.2 відсотка українців вважають 24 серпня „звичайним святом, як і інші офіційні свята", а 35.1 відсотка респондентів відповіли – „Для мене це не свято, а звичайний вихідний день".

Водночас 9.4 відсотка опитаних не вважають цей день святом і відповіли, що „цей день повинен бути робочим".

Крім того, на запитання „Чи вважаєте Ви Україну дійсно незалежною державою тепер, через 11 років після проголошення незалежности?" ствердно відповіли 32.4 відсотка опитаних громадян. Водночас 56.3 відсотка українців так не вважають, а для 11.3 відсотка громадян було важко відповісти на це запитання.

Проте, відповідаючи на запитання „Якби подібний референдум щодо проголошення державної незалежности України проходив сьогодні, то як би Ви на ньому проголосували"?, 48.8 відсотка підтримали б незалежність України, 33.9 відсотка не підтримали б незалежність України, а 17.3 відсотка взагалі не брали б участи у референдумі.

УНІАН

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Джерелом сили УПА була її народність

Нелегкі роки випало мені пережити в УПА, але я пригадую минуле і своїх бойових побратимів з гордістю.

Перший реґулярний відділ УПА зформував командир „Остап", 14 жовтня 1942 року, на Поліссі. За цим слідувало утворення відділів УПА на Волині, і в скорому часі мережа повстанських загонів вкрила майже всю Україну. Грімкою луною покотилася по Україні перша слава про УПА. Скоро зростали її ряди, які поповнювались тими, хто зі зброєю став до боротьби за Українську самостійну соборну державу. Більше 10 років не могли здолати УПА її вороги.

Що було джерелом сили УПА? Сила УПА була в тому, що вона стала чисто народною армією, що вона вийшла з народу і боролася за його інтереси.

Коли на зміну гітлерівським загарбникам в Україну прийшли знову російсько більшовицькі імперіялісти, УПА стала і проти цих окупантів. Вирішальним чинником у розбудженні народів „імперії зла" була саме збройно-політична боротьба українського народу, в його визвольних формаціях УПА та ОУН протягом десяти років. Це вони своїми чинами доказали всім народам, що більшовицьку імперію все таки можна поборювати.

Сьогодні, коли Україна відзначає 11-річчя незалежности, українські синьо-жовті прапори замаяли не лише в Україні, але і в столицях багатьох держав світу, як символ визначення української боротьби і шанування прав народів і на усій земній кулі.

Коли ми вшановуємо шістдесяті роковини героїчної боротьби УПА, то утверджуємо нашу віру у творчі здібності українського народу, в нашу перемогу. Народ, що видав зі себе таку армію, як УПА, може сміливо дивитися у своє майбутнє, може бути впевнений, що він свою державу здобув.

Степан Кметь,
Юніон, Н. Дж.

Хоч словом полину

У дивовижні серпневі дні, коли молода держава Україна святкує 11-ту річницю незалежности, – всі українські серця об'єднані однією думою про її щасливе майбутнє, про чарівний Київ, неповторний Хрещатик, величавий Дніпро. І багато з нас згадує рідне село.

Моя нинішня дума лине на Поділля, у родинний куточок моїх прадідів – маленьке село Михайлівку, що притулилося біля славнозвісної Зарваниці.

Який ти сьогодні, мій чорноземний, буйнозелений, картоплинноясеновий раю? Безмежні поля, маленька церковця, татусева могилка – моє найболючіше місце на плянеті... Вклоняюся вам, мої тихі спрацьовані земляки, втомлені працею і пригнічені невеселими подіями в Україні.

Як поживаєте, тітко Маріє, співуча і невгамовна страднице нашого віку? Не маючи власних дітей, Ви горнулись до мене душею. Повік не забуду таємних розмов про УПА, про Степана Бандеру, „Просвіту". Від Вас вперше почула слова забороненого українського гимну, і про хлопців, що лежать під хрестом край села.

Часто згадую вас, дядьку Стаху. Як зустрічали цьогорічне свято? Мабуть, знову свою синьобарвну вишиванку одягли, розігнули спину і хоч трошки відпочили. Люблю вашу добру, сумовиту посмішку... Ви завжди тяжко гарували: то при конях, то з косою, то при плузі. Вже давно сімдесятка минула, а ви далі орете, сієте, косите – одвічна селянська робота!

Дорога мамо, я аж боюся питати, як чуєтеся по тих непосильних городніх роботах? Скільки відер води від криниці переносили на помідори, капусту, огірки, як подолали цього року ненажерливого колорадського жука? Мабуть, знову терпнуть пальці, не дають заснути.

О земле батьківська! Медова, серпнева, золотава, соняхова, соколина, барвінкова, синьоока, калинова, чорнобривцева, зореока, ластівкова, сонцесяйна, найдорожча, надзвичайна, наймиліша, солов'їна – наша нене, Україно!

Святослава Ґой-Пром,
Ґлен Спей, Н.Й.

Сталися дві помилки

У репортажі „Відбувся 28-ий з'їзд Товариства сеньйорів УНС" („Свобода", ч. 32) вкралися дві помилки з вини дописувача. Помилково подано Стефанія Качарай, а має бути Стефанія Катамай. Теж пропущено „Д-р Марія Дицьо дала інформативну доповідь на тему „Остеопорозіс і її лікування". Вказано перевіряти густоту кістки і в разі потреби лікувати фозоматом". Вибачаюся за цей недогляд.

Д-р Роман Барановський,
Керґонксон, Н. Й.

„Повернення" – мова до серця

Кожний фейлетон О-КИ є цікавим, але „Про повернення додому" („Свобода", ч. 30) йде до серця кожного з нас, котрі їдуть додому. Було радісно, що Львів привітав тепло, червоними трояндами людину, котра вродовж життя стоїть на сторожі нашої правди. А на винагороду Господь дозволив їй стати біля вікна її колишньої кімнати. Це зворушує.

Ярослав Легкий,
Канада

Пропоную почати конкурс з творчости Тараса Шевченка

Всі ми знаємо, що кожного року в березні українці у всьому світі відзначають роковини Тараса Шевченка – проводяться вечори, концерти, появляються статті в українській пресі. Було б доцільно організувати щорічний конкурс серед випускників на ґрунтовне знання і належне виконання найбільш важливих творів Т. Шевченка.

Це було б так: впродовж року учні вивчають твори Т. Шевченка, потім проводиться загальношкільний конкурс для всіх учнів школи, переможці якого мають право участи у міському чи районному конкурсі. Кращий з районного конкурсу бере участь в обласному конкурсі, а кращий на обласному – в республіканському.

Звичайно, треба переможців відповідно нагородити, а решті роздати подарункові „Кобзарі" і відповідні дипломи.

Було б найкраще, якщо б взялася за цю справу Ліґа українських меценатів імені Петра Яцика або безпосередньо Міністерство освіти України.

Проф. Любомир Баран,
Ворен, Миш.

На честь Григорія Сковороди

Управління культури обласної адміністрації до 280-річчя від дня народження видатного сина України – Григорія Сковороди – проводить низку заходів у містах Харківщини вже від вересня 2002 року. Урочисті збори, покладання квітів до могили та монументів, які споруджено на честь Г. Сковороди, заплянувано на перші числа грудня. У зв'язку з оновленням експозиції меморіяльного музею Г. Сковороди в с. Сковородинівці Золочівського району були б вдячні отримати матеріяли, що висвітлюють вивчення та популяризацію творчої спадщини Григорія Сковороди. Такі матеріяли посядуть чільне місце у музеї. Наша адреса: Держпром, 9-ий під'їзд, 4-ий поверх, 61022 Харків. Тел.: (572) 47-82-66.

Л. Морозко,
начальник управління культури,
Харків

Праця УНСоюзу триває у відділах

Український Народний Союз складається з відділів і уся основна його праця зосереджена у відділах, тому слід якнайширше інформувати громаду про життя відділів УНСоюзу. На це треба спрямовувати й часопис УНСоюзу „Свободу", тому що коли зникнуть відділи, то зникне увесь УНС і його тижневики.

Роман Свистун,
Норт Порт, Фльорида

Від редакції. Повністю підтримуючи думку нашого читача, заохочуємо писати до тижневика про події, що відбуваються у відділах.

Мені було приємно

Щиро дякую за поміщення статті в першу річницю відходу у вічність св. п. проф. д-ра Петра Ґоя. Мені було дуже приємно побачити її так скоро, бо я знаю, що редакція завантажена статтями. А я ж не вимагала, тільки бажала побачити її. Ще раз сердечно дякую.

Олена-Леся Ґой,
Нью-Йорк

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

У 50-річчя Союзівки – дві Міс Союзівки: Лідія Райш і Михася Одомірок

Михася Одомірок танцює з Іваном Флисом.

Лідія Райш (справа) зі сестрою Христиною.

Ася Федун (зліва) і Оля Олач.

Стефанія Гаврилюк і Богдана Пузик.

КЕРГОНКСОН, Н.Й. – У цьогорічному виборі Міс Союзівки, що відбувся 9 серпня, наступила велика несподіванка для усіх зацікавлених цим конкурсом. Судді не могли вибрати лише одну серед сімох особливо здібних і гарних кандидаток, активних у громаді та талановитих студентів. В часі, коли гості забавлялися під звуки славної оркестри „Темпо", судді – Мішел Метрінко-Ралинз, Олесь Худолій, Маріянка Василик і Богдана Пузик під проводом координатора програми Міс Союзівки Стефанії Гаврилюк до опівночі радилися, щоб аж о год. 12:30 проголосити свій вибір.

Вперше від 1956 року, коли обрано першу Міс Союзівку, Тамару Сагайдачну, було неможливо вибрати лише одну Міс Союзівку на перше місце. З цієї причини обрано дві кандидатки – Лідію Райш і Михасю Одомірок. Місце першої заступниці здобула сестра Лідії Райш – Христина, а далі слідували Ольга Олач і Ася Федун.

І на продовження забави головний предсідник УНС Стефан Качарай запросив Міс Союзівку Лідію Райш на вальса, а головний директор Союзівки Іван Флис – Михасю Одомірок.

Мішел Метрінко-Ралинз і Олесь Худолій.

Кожна з першунок отримала на свою науку стипендії по 500 дол. (500 дол. від УНСоюзу і 500 дол. від анонімного жертводавця), як також дарове однотижневе перебування на Союзівці. Христина Райш також отримала дарове однотижневе перебування на Союзівці, а Ася Федун і Ольга Олач – даровий кінець тижня.

Цьогорічні судді – відомі активісти цього конкурсу. Мішел Метрінко-Ралинз, колишня Міс Америка, представляла США на світовому конкурсі краси в Лондоні у 1964 році, була суддею на виборі Міс Союзівки, разом із акторами Джеком Пеленсом і Майком Мазуркі, в 1965 році.

Олесь Худолій – колишній головний радний і голова Округи УНСоюзу в Ровд-Айленд, був суддею декілька разів. Богдана Пузик була директором програми для дітей на Союзівці впродовж цього літа, а Маріянка Василик була не тільки суддею конкурсу, але і провадила вечором. Вона була обрана Міс Союзівкою в 1993 році.

Головний уряд УНС і дирекція Союзівки дякують усім суддям за їхню працю при виборі Міс Союзівки, як і всім молодим українкам, що взяли участь у конкурсі!

Соня Семанишин
Фото: Таня Сінґура

Шановні читачі!

Якщо ви хочете своєчасно вмістити у „Свободі" статті про події громадського життя, просимо надсилати їх до редакції впродовж двох тижнів після їхнього проведення.

Заклики, звернення, повідомлення щодо подій, які мають відбутися, просимо надсилати не пізніше, як за три тижні до їх проведення.

Для прискорення пересилання матеріялів можна користуватися електронною поштою. E-mail редакції: svoboda@att.net

З питань опублікування у „Свободі" жалібних повідомлень і некрологів просимо звертатися до керівника відділу оголошень і реклями Марійки Осціславської. Тел.: (973) 292-9800, дод. 3040.

СВЯТО УКРАЇНИ В АМЕРИЦІ

В гостях у губернатора Нью-Джерзі

ПРІНСТОН, Н.Дж. – В офіційній резиденції губернатора штату Нью-Джерзі „Drumthwackert“ 24 серпня відбулась церемонія, присвячена 11-ій річниці Незалежности України. Численних гостей з української громади приймали губернатор Джеймс МкҐріві з дружиною Діною, які зачарували присутніх гостинністю і гумором. Україну на святі представляли Постійний представник України в ООН посол Валерій Кучинський, міністер-радник Посольства України у США Володимир Яценківський, консул України в Нью-Йорку Наталя Мартиненко. Українські американські ветерани на чолі з д-ром Юліяном Бемком внесли державні прапори.

Після вітального слова губернатора виступив і привів присутніх до молитви Митрополит Української Католицької Церкви в Америці Стефан Сорока. Головним промовцем на святі був Володимир Яценківський. Промовляли також голова комітету з проведення свята Теодор Романків, д-р Богдан Витвицький, Валерій Кучинський, о. Богдан Лукій. Під час представлення Організаційного комітету його члени вручили губернаторові ряд подарунків від українських громадських організацій, зокрема президент АГРУ Божена Ольшанівська передала фотоальбом „Українські храми штату Нью-Джерзі“, який виготовив Богдан Полянський. Губернатор особисто подякував йому за докладну працю. На святі співали тріо бандуристок з Кліфтону, гурт „Роксоляна“.

Кульмінацією свята стало піднесення державного прапора України на щоглі, яке провів губернатор Джеймс МкҐріві з участю представників України, ієрархів українських церков, провідників українських організацій.

Гимни обох держав виконала Ольга Боднар-Талин. Свято завершила молитва під проводом Архиєпископа Української Православної Церкви в США Антонія.

Після офіційної церемонії тривало спілкування гостей з губернатором, його дружиною, персоналом резиденції. Присутніх зворушила промова Джеймса МкҐріві, який виявив добру обізнаність з історією і боротьбою українського народу, висловив надію на розвиток дружніх взаємин між США і Україною. На гостей справила гарне враження безпосередність молодого, енерґійного губернатора, його приязність і почуття гумору.

Левко Хмельковський

Гостей вітали губернатор Джеймс МкҐріві з дружиною Діною.

Українські американські ветерани внесли державні прапори.

Почесні гості – духовні пастирі, дипломати, державні діячі.

Наймолодші гості губернатора.

Джеймс МкҐріві надійно захистив бандуристок від дощу.

Близько 1200 тисячу гостей прийшли на свято.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Друга Лемківська ватра в США

На сцені хор „Рідна пісня" і члени ООЛ під час запалення ватри. Біля ватри (справа): проф. Іван Гвозда, Семен Мадзелян, Василь Гаргай, Іван Сорока, Стефан Гованський і Іван Филь.

ЕЛЕНВІЛ, Н. Й. – Свято лемківської культури відбулося на оселі Спілки Української Молоді 28–30 червня 2002 р. Лемківська ватра була організована з ініціятиви Крайової управи Організації Оборони Лемківщини (ООЛ) в Америці. Щороку такі свята зігрівають серця людей в Польщі, Україні, Словаччині, Канаді, а також від минулого року – у США. Свято збіглось у часі з 55-річчям „Вісла", коли в 1947 році 150-тисячна частина українського народу була депортована з своїх історичних та етнічних земель на північно-західні землі Польщі.

Зранку 29 червня чоловіки під наглядом Адама Стеця розкладали рожна, щоб за звичаєм лемківського святкування в Америці приготувати поросят на вечерю. В кухні, під керівництвом голови відділу ООЛ округи Олбані Івана Филя, господарі й господині готували вареники, ковбасу з капустою, борщ та інші страви для учасників зустрічі. На площі молодь готувала „ватральне вогнище" – символ Лемківського свята.

О год. 3:30 по полудні голова Організаційного комітету і староста ватри Василь Гаргай відкрив свято і попросив на сцену голову Організації Оборони Лемківщини Зенона Гальковича і хор „Рідна пісня" округи Олбані, колишнього довголітнього голову Світової федерації лемків, теперішнього почесного голову Світової Федерації українських лемківських організацій д-ра Івана Гвозду. Далі привітав голову Фундації дослідження Лемківщини Стефана Гованського, голів відділів ООЛ в США Івана Заваду, Василя Гаргая, Василя Матлагу, Івана Сороку, Володимира Блажейовського, Ярослава Кравчишина, Михайла Халупу. Староста також привітав колишніх голів Крайової управи ООЛ Юліяна Котляра та Івана Хомка, колишнього голову Фундації дослідження Лемківщини Мирона Миця, голову Світової управи Спілки Української Молоді Юрка Наконечного, голову УККА в Пасейку Адама Стеця і колишнього голову осередку СУМ в Пасейку Стефана Журавського.

Староста Ватри поінформував, що в травні в Києві відбувся III Конгрес СФУЛО, на котрому обрано головою проф. Івана Щербу зі Львова, заступниками Стефана Гладика та Марію Дупляк. Також до управи увійшли Зенон Галькович, Мирон Мицьо, Юліян Котляр, Іван Филь, Діяна Гованська і Теодор Малиняк.

Голова Крайової управи ООЛ Зенко Галькович привітав всіх прибулих і підкреслив, що Ватра зближує і єднає людей. Він запросив до запалення ватри проф. Івана Гвозду, Стефана Гованського, Василя Гаргая, Івана Сороку, Івана Филя та Семена Мадзеляна.

Над ватрою уже здіймались перші язики полум'я, коли хор „Рідна пісня" під керівництвом Михайла Завади заспівав „Гори наші, Карпати", яка завершила церемонію відкриття Лемківської ватри. Програма продовжувалась концертом, котрий провадили Анна Прегнер і Степан Герилів. Хор „Рідна пісня" виконав в'язанку лемківських пісень. Виступили вокальний ансамбль „Черемшина" з Монреалю, група „Майбутні кроки" з осередку СУМ в Пасейку, Н. Дж., якою керує Володимир Юрченюк, дует молодих сестер Ліди та Тамари Орос, інструментальний гурт „Галичани", місцеві аматори – гумористи Іван Гресь і Петро Вислоцький, тріо бандуристок – Алла Куцевич, Галина Цеховська, Ірина Гречко.

Після вечері Василь Гаргай запросив всіх присутніх продовжити вечір забавою при звуках оркестр „На здоров'я" і „Хвиля".

Недільна програма Лемківської ватри була присвячена 55-ій річниці Акції „Вісла" і розпочалась Службою Божою.

Після обіду головний доповідач д-р Іван Гвозда підкреслив історичне значення Акції „Вісла", як ганебного акту етноциду. Продовженням програми був поетично-музичний монтаж, присвячений Акції „Вісла" у виконанні групи з Пасейку, Н. Дж. під керівництвом Адама Стеця.

Після концерту на спортивному полі під проводом Марка Гованського відбулись футбольні змагання, команда спортивного клюбу „Крилаті" з Йонкерсу, Н. Й. і „Леви" – збірної новоприбулих з Львівщини, згуртованих у Стемфорді, Кон. перемогли „Крилаті".

О 5-ій год. Лемківську ватру було закрито. Третю Лемківську ватру заплановано провести 27–29 червня 2003 року.

Стефан Гованський,
член організаційного комітету

Зліва: голова КУ ООЛ Зенон Галькович, голова ФДЛ Стефан Гованський і голова УККА в Пасейку та головний кухар Адам Стець.

Команди спортивного клюбу „Крилаті" з Йонкерсу, Н. Й. і „Леви" – збірної новоприбулих з Львівщини.

Відкриття Лемківської ватри.

Літні табори ЗУАДКу для сиріт в Україні

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Нинішнього року екзекутива Злученого Українського Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК) виділила 19 тисяч долярів на літні табори для дітей-сиріт зі шкіл-інтернатів та дітей з малозабезпечених сімей, пластові та сумівські табори, організовані добродієм Б. Курилком.

З червня по липень львівське представництво ЗУАДКу організувало відпочинок 140 дітей-сиріт та дітей з малозабезпечених сімей з південних і східних областей України у дитячій санаторії „Прут" Івано-Франківської области та для дітей з Львівської области над Чорним морем. Групи дітей з інтернатів Луганської области були запрошені в Карпати.

Групи складалися з 18 дітей-сиріт і двох учителів. Інтернати забезпечували проїзд до Івано-Франківська і у зворотньому напрямі. ЗУАДК оплачував проживання, побут, кишенькові витрати для дітей і медичне обслуговання у санаторії „Прут" протягом двох тижнів.

Одночасно з ініціятиви Богдана Курилка у санаторії було організовано пластунське навчання дітей. З цією метою було закуплене мандрівниче обладнання для кожної дитини, спортивний інвентар. Б. Курилко оплатив проживання і побут у санаторії пластунів, які водили дітей у походи і проводили з ними вишколи.

Усі групи у повному складі були на найвищій горі Карпат – Говерлі. Цікавим було спілкування на полонинах з вівчарями. Також проводилися мандрівничі змаги, переплави, розкладання наметів, орієнтування на місцевості за компасом і мапою, формування і розпалювання ватри.

Для сиріт та дітей з малозабезпечених сімей з львівських інтернатів був організований відпочинок в Очакові та Ізмаїлі. Дві групи дітей мали змогу купатися в Чорному морі.

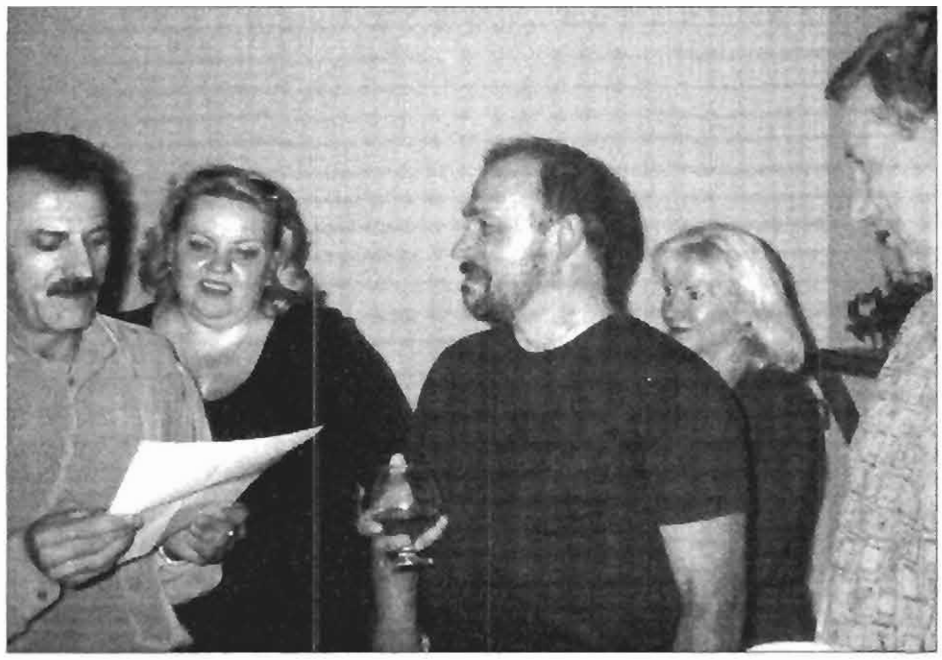
В липні і серпні літні табори також провела Київська канцелярія ЗУАДК на берегах Чорного моря.

Лариса Кий

Учасники походу вечеряють у карпатській колибі.

„Щасливо, отче, в добру путь"

Момент прощання з отцем Леонідом (посередині) в Українському народному домі в Ірвінґтоні. *Фото Михайла Заверухи*

НЮАРК, Н. Дж. –Майже три місяці парафіян церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку при зустрічі з отцем Леонідом із щирим виявом смутку на обличчі адресували йому ці слова.

... А все почалося з церковного бюлетня від 12 травня, де в своєму щотижневому зверненні до парафіян парох церкви о. Богдан засмутив нас всіх новиною: „Від 1 серпня отець Леонід буде парохом двох українських парафій у Західній Канаді...".

... У травні 1994 року до церкви св. Івана Хрестителя приїхав молодий, трохи встидливий священик, призначений ігуменом з України на свячечичу працю до нової громади, в новій, незнайомій йому країні, далекій від України.

Парафії церков св. Івана та Непорочного Зачаття радо прийняли отця Леоніда Малькова, ЧНІ, і створили йому всі умови, щоб він почував себе, як вдома. Вісім років і священики, і парафіяни серцем відчували радість спілкування з цим молодим священиком, а діти церковної української школи настільки полюбили вчителя-отця, що й ніхто не міг собі уявити, що настане неприємний момент розлуки.

В одній з неділь липня в церковній залі після Служби Божої десятки парафіян зі сльозами на очах, тремтячими від хвилювання голосами говорили вдячні і напутні слова своєму отцеві, а сотні – підходили до нього і тиснули на прощання його молоду руку...

А вже перед самим його від'їздом до Канади представники „четвертої хвилі" влаштували отцеві Леонідові святковий прощальний вечір в Українському народному домі в Ірвінґтоні. Десятки новоприбулих з сім'ями і навіть з маленькими дітьми прийшли висловити своєму духовному наставникові щирі слова подяки і побажання в далеку дорогу. Багато було слів, тостів, не раз співали отцеві українське „Многії літа", а моя Муза відгукнулася на цю подію жартівливо-сумним віршем.

Степан Герилів

Вшанували громадського діяча

ЛОНДОН, Канада. – 9 липня відбулося вшанування Генерального секретаря СКУ Віктора Педенка з нагоди його 65-ліття та 50-ліття громадської діяльности. Йому подякували за активну участь у церковному житті УПЦ Канади, сумлінне виконання обов'язків заступника голови Конґресу Українців Канади в Торонто, заступника голови Канадського товариства приятелів Руху, голови Канадського товариства приятелів України, члена Організаційного комітету III Всесвітнього Форуму Українців, Генерального секретаря СКУ.

Віктор Педенко нагороджений Шевченківською грамотою і медалею централі КУК, грамотою і медалею Верховної Ради України, почесною грамотою Міністерства закордонних справ України, почесним дипломом Кабінету Міністрів України, орденом князя Володимира Великого III ступеня та почесною відзнакою Товариства „Україна–світ".

Д-р Юрій Криволап

Переяслав – це виключно наукова тема

З відкритого листа до Президента України Л. Кучми

Достойний Пане Президенте!

Вітаємо Вас з 11-ою річницею Незалежности нашої спільної батьківщини! Ми віримо, що з Божою поміччю та у висліді всенародних зусиль українська держава утверджуватиметься на добро українського народу, де б він не проживав.

Дозвольте звернути Вашу увагу на справу, котра з кожним днем, на нашу думку, спричиняє більше непорозумінь та контроверсій. Ваш указ про відзначення річниці Переяславської Козацької Ради прийнято загалом зі здивуванням, нерозумінням та з застереженням.

Зокрема турбує можливість, що внаслідок указу ця трагічна для України річниця святкуватиметься, а не тільки відзначатиметься. До речі, стало відомо, що з нагоди 350-річчя Переяслава в Одесі хочуть будувати пам'ятник гетьманові Богданові Хмельницькому. Українці шанують Богдана Хмельницького, незважаючи на його помилки, за які його суворо картав Тарас Шевченко, однак встановлення йому пам'ятника саме з нагоди 350-ліття Переяслава може створити враження, нібито український народ шанує його не за звільнення з-під польського гніту та заснування козацької держави, а за те, що віддав Україну в московське ярмо.

Беручи це до уваги, просимо відкликати Ваш указ. Науковий та академічний світ вже довгі роки досліджував і далі досліджуватиме цю подію та її трагічні наслідки. Але народ не потрібно вводити в оману та роз'ятрювати незагоєні національні рани.

Сподіваємося на Ваше вирозуміння цієї проблеми.

За президію секретаріяту СКУ:
Аскольд Лозинський, президент
Віктор Педенко, генеральний секретар

„Вестерн Юніон" починає нову кампанію „Знову до школи"

ДЕНВЕР, Кол. – Компанія „Вестерн Юніон" намагається допомогти батькам школярів з обмеженим бюджетом у витратах на придбання шкільного приладдя.

З 1 серпня до 30 вересня „Вестерн Юніон" проводить реклямну кампанію, даруючи своїм клієнтам шанс виграти грошові нагороди на купівлю всього потрібного для школи. Переказування грошей не є обов'язковим для участи або отримання виграшу. Льотерія дійсна для осіб, які на 1 серпня мають 18 років або більше і мешкають в США. Офіційні правила, обов'язкові до дотримання, можна знайти в пунктах „Вестерн Юніон" або дізнатися телефоном (800) 799-6882.

У рамках цієї кампанії кожний клієнт, переказуючи гроші до Східньої Европи через пункти „Вестерн Юніон", які беруть участь у цій реклямній кампанії і знаходяться в окремих містах США („Toys'R'Us" або „Foot Locker" не є спонзорами цієї реклямної кампанії), отримує картку миттєвої льотерії.

Якщо під захисною смугою клієнт знайде три однакові малюнки – він виграв одну з шести головних нагород у 1.000 дол. готівкою, або нагороду 500 дол., або подарунковий сертифікат вартістю 50 дол. до крамниць „Toys'R'Us" або „Foot Locker".

Загальна сума всіх нагород „Вестерн Юніон" складає 55.000 дол. Тож переможці зможуть купити на ці гроші все потрібне для своїх дітей-школярів.

„Ми добре розуміємо, що спорядження дітей до школи коштує значних грошей, – сказав Олександер Гомеля, менеджер „Вестерн Юніон". – Сподіваємося, що реклямна кампанія „Знову до школи" полегшить щасливим переможцям фінансовий тягар у наступному навчальному році".

Президент вручив державні нагороди видатним громадянам

КИЇВ. – З нагоди 11-річниці Незалежности України Президент України Леонід Кучма 24 серпня в Маріїнському палаці вручив державні нагороди представникам різних галузей народного господарства, а також представникам науки, культури і мистецтва.

Звертаючись до громадян, удостоєних державних нагород, Президент зазначив, що „сьогодні стократ зростають роля і цінність вашого прикладу, вашого професіоналізму і ставлення до громадського обов'язку, вміння гідно відповідати на вимоги та виклики часу".

За його словами, саме такі якості набувають особливого значення на теперішньому етапі новітньої історії України, в другому десятиріччі її незалежности. Він зазначив, що нагороджені, „люди різних професій, різного віку, політичних поглядів та переконань, сповна володіють цими якостями. Саме з такими людьми, їхніми стараннями Україна утверджується як потужна сучасна держава, яка заслуговує на повагу в світі не лише за свою багатовікову, славну і драматичну історію, а й за той внесок, який вона, її народ роблять сьогодні у розвиток світової цивілізації", – наголосив Л. Кучма. „ На досвіді і прикладі таких людей виховуватимуться теперішні та майбутні покоління будівників нової України".

УНІАН

Українське свято прикрасило місто

Впродовж останніх днів серпня прапори України і транспарант на честь Дня її Незалежности прикрашали головні вулиці міста Юніон, Н. Дж.

Фото: Л. Х.

Члени Товариства Української Мови (ТУМ)–Чикаґо з кандидатом на губернатора стейту Ілиной Джімом Раєном на „Веселому дні", який відбувся 4 серпня на українській оселі в „Round Lake Park, IL." і був спонзорований кредитівкою „Самопоміч". На світлині (зліва): В. Трощук, Л. Калін, В. Боднарук (голова ТУМ), Джім Раєн, Б. Боднарук, В. Калін і М. Боднарук.

Віра Боднарук

Засідання Крайової управи ради УККА

НЬЮ-ЙОРК. – Крайова рада УККА провела 8 червня свої чергові квартальні наради. Президент М. Савків звітував про участь у виборах в Україні, де він був міжнародним спостерігачем від УККА. УККА опублікував заяву про висліди парляментських виборів, в засобах масової інформації США та України. Доповідач поінформував про численні справи УККА – свідчення в Підкомітеті асиґнувань закордонної допомоги Конґресу США, участь у відкритті домівки „Українська світлиця" в Нью-Йорку для допомоги новоприбулим.

Директор канцелярії Тамара Ґало подала звіт про діяльність головного бюра УККА в Нью-Йорку. Скарбник Михайло Шпонтак звітував про фінансові справи УККА. Голова РОДУ Іван Буртик повідомив, що до Ради оборони і допомоги українцям кооптовано Ореста Бараника, голову Відділу УККА в Чикаґо. Священик о. Василь Говера з Казахстану, відвідуючи українські громади в США, одержав 42 тис. долярів пожертв на спорудження Української католицької церкви в Казахстані. Докладний звіт подав голова комісії молоді і студентства Констянтин Ворона.

Голова Шкільної ради УККА проф. Євген Федоренко звітував, що в останньому навчальному році в США працювало 30 шкіл українознавства.

Редактор „Українського квартальника" проф. Володимир Стойко повідомив, що в кількох наступних числах буде поміщено ряд науково-історичних праць для спростування фальшивих і шкідливих перекручень та інтерпретацій Переяславської угоди 1654 року.

Керівник „Української світлиці" Оксана Лиховид висловила подяку за допомогу і співпрацю у зв'язку з відкриттям домівки Інформаційного центру для допомоги новоприбулим. На цю справу зроблені пожертви: Українська Національна Кредитівка (президент В. Саленко) – 1.000 дол., Кредитівка „Самопоміч" (президент д-р Б. Кекіш) – 2.000 дол., від адміністрації Нью-Йорку – 500 дол., від Відділу УККА в Лонг Айленд – 1000 дол.

Проф. Лариса Кий інформувала про Комісію української спадщини УККА, яка вишле поштою понад 20.000 анкет-запитників українцям в США, щоб отримати поради, як УККА може краще прислужитись українській справі в Америці і Україні.

Михайло Шпонтак

Загальні збори Суспільної опіки

ЧИКАҐО. – 8 серпня відбулись загальні збори Суспільної опіки, на яких звітував про діяльність цієї організації її голова Володимир Щебловський.

Бюро суспільної опіки намагалося ознайомити людей старшого віку і нездібних до праці, які потребують допомоги, з їхніми правами і можливостями скористатися соціяльною допомогою. Такою опікою були охоплені й ті, хто в часі Другої світової війни працювали в Німеччині, Австрії та інших країнах.

Для самітніх, зокрема для тих, що мають низькі пенсії, бюро допомагало у влаштуванні в міських будинках, в лікарнях, а після повернення з лікування додому старалися про доставу обідів і вечері до хати. Новоприбулим допомагали влаштуватись чи скористатися соціяльною допомогою у США. Щороку переводили в бюрі перевірку здоров'я для сеньйорів та щеплення проти ґрипи. Щодня в клюбі сеньйорів готують для них обіди. Для розваги старші виїздять щороку влітку на міський пікнік та на „Веселий день" каси „Самопоміч".

Звітувала також Анна Троян, скарбник Суспільної опіки. На зборах були присутні Омелян Плешкевич і Богдан Ватраль від дирекції каси „Самопоміч". Нову управу Суспільної опіки очолив Володимир Щебловський.

Осип Панчишин,
секретар управи Суспільної опіки

Веселощі Сорочинського ярмарку

ВЕЛИКІ СОРОЧИНЦІ, Полтавська обл. – 22 серпня прем'єр-міністер України Анатолій Кінах урочисто відкрив традиційний Сорочинський ярмарок.

У цьогорічному ярмарку взяли участь близько 100 тисяч осіб з 22 областей України, Росії, Білорусі, Естонії, Молдови та інших держав. Анатолій Кінах побажав учасникам ярмарку щастя, добра та процвітання, впевнености у майбутньому. Він відзначив, що Сорочинський ярмарок – це не лише можливість економічного співробітництва, а й величезне національне свято, яке свідчить про те, наскільки багата Україна.

Прем'єр зачитав привітання учасникам Сорочинського ярмарку від Президента України Леоніда Кучми. А. Кінахові вручили перший сніп нового врожаю Полтавської области.

У відкритті ярмарку взяли участь віце-прем'єр-міністер України Леонід Козаченко, міністри Сергій Рижук, Анатолій Мялиця, Юрій Богуцький, а також Посол Росії в Україні Віктор Черномирдін.

Анатолій Кінах на Сорочинському ярмарку придбав оберіг для своєї доньки. У розмові з журналістами він сказав, що сьогоднішнє покоління має передати нащадкам сучасну державу, якою вони будуть пишатися і в якій вони можуть почувати себе громадянами, що мають можливість реалізувати усі свої здібності.

Прем'єр відзначив, що незалежність держави – це не просто наявність кордонів та національної символіки, а в першу чергу – можливість працювати в інтересах народу та держави.

УНІАН

Микола Гоголь, образ якого на Сорочинському ярмарку відтворив один з акторів, зустрівся з особами, які могли б стати персонажами його повістей. Зліва направо: прем'єр-міністер України Анатолій Кінах, актор у костюмі письменника і Посол Росії в Україні Віктор Черномирдін на ярмарку в селі Великих Сорочинцях 22 серпня. Цей ярмарок на батьківщині М. Гоголя – єдиний загальнодержавний ярмарок в Україні, якому указом Президента в 1999 році присвоєно статус національного. *Фото УНІАН*

Актори в костюмах персонажів повісті Миколи Гоголя „Вечори на хуторі біля Диканьки" розважають гостей Сорочинського ярмарку.

Народний майстер гончар Віктор Комарівцев разом зі своєю дочкою продає свої вироби на щорічному Сорочинському ярмарку 22 серпня. Гончар привозить свою продукцію на ярмарок щороку.

В гостях у Парані

Параня – моя незабутня няня. Вона прийшла до нас 25-літньою дівчиною-сиротою, і носила мене малого на руках. Співала колискових пісень і збирала для мене найкращі яблука в садку (саме після дощу). Параня пригорнулася до нашої сім'ї, аж по той день, як ми всі роз'їхалися хто-куди, а вона повернулася жити до своєї баби, і „залізна занавіса" розділила нас на довгий, жорстокий час...

Літа пливли, і моя мама, різними шляхами з Філядельфії, здолала відшукати Параню в її селі Грушеві, біля Угнева. Вона ще й далі живе у бабуниній хаті, двигає на похилих плечах ледве не дев'ять десятків років і є газдинею на свому маленькому господарстві.

Кожного року, відвідуючи Львів, їду в гості до Парані, яка охрестила мене „паничем з Америки". Це – для сусідів і гостей. Насправді ж я для неї Ромцьо, а вона мені – все ще Параня. Вона живе самітньо, чоловік пропав на війні, а син, Дмитро, одинока надія, шоферує між Львовом і Грушевим, возить сюди й туди цукор, сіль, бараболю, бур'яки, капусту. Він і привіз мене в гості до Парані. Вона похилилася трохи, все у жовтій хустці, в широкій, господарській запасці, все усміхнена, з простягненими руками чекає на „малого" Ромця.

Я вже сиджу під образами, на почесному місці, і Параня не годна повірити, що її маленький Ромцьо носить стрижену борідку.

З комина вже клубочиться дим – це знак, що кухня працює. Приходять запрошені на обід гості і, ради свята, з'являється варена курка і росіл, замаєний пахучим кріпцем.

Я розповідаю про Америку – і про добре, і про зле, і про любов до землі моєї рідної, української, яку я покинув шестилітнім хлопчиною. Після обіду ідем до повітки. Там помукує Паранина Лисоня, яка все ще дає молоко.

Ідемо жваво в город, в царство спілої вже квасолі. Вона на тичках. Аж три відерка нарвали тієї гарної квасолі. Хтось за парканом робить нам фотографію для місцевої газети, як то „панич з Америки" (єгомосців внук) помагає Парані в роботі.

Ще година-друга, і я прощаюся з Паранею. Підношу їй маленький даруночок – жовту хустину зі золотими нитками і зелений папірчик. Ми обіймаємося. Параня плаче.

В авті підскакують буряки, морква, головки капусти і дзвонять покладки. Ще здалеку бачу маленьку постать, похилу вже, зігнуту, та все ще у жовтій хустині....

Роман Савицький, мол.

Автор з нянею Паранею біля її хати.

УКРАЇНА І СВІТ

Ювілейна Міжкрайова Пластова Зустріч з нагоди 90-ліття першої пластової присяги

Начальний Пластун пл. сен. д-р Л. Романків запалює Вічний Вогонь.

ЛЬВІВ. – „Відкриваємо плянету 'Україна' " – під таким гаслом 18 серпня, у мальовничій околиці Свірж на Львівщині відкрилася Ювілейна Міжкрайова Пластова Зустріч (ЮМПЗ) з нагоди 90-ліття першої присяги пластунів.

На осяяній сонцем широкій галявині, що прилягає до оселі з двоповерхових будиночків та розкиданих, немов квіти по траві, різноколірних наметів, виструнчилися квадратом 1,290 учасників зустрічі-з'їзду та численні гості з чотирьох континентів і дев'яти країн світу. Урочисто тріпотіли на вітрі прапори країн, де діє Пласт, в центрі з українським та прапором Начального Пластуна, що засвідчило про його присутність на святі.

Після звітування, від бунчужного до коменданта зустрічі, голова Головної Пластової Булави пл. сен. Слава Рубель прозвітувала Начальному Пластунові Української скавтської організації Пласт пл. сен. д-рові Любомирові Романкову, який дав команду відкрити зустріч.

Імпрезу відкрила голова ГПБ пл. сен. Слава Рубель, після чого Начальний Пластун запалив Вічний Вогонь, символ пластової єдности. У своєму слові він відзначив історичність зустрічі, яка полягає в тому, що „...вперше після заборони Пласту в Україні окупантами пластова міжнародна зустріч відбувається в Україні. Також вперше представлені усі області України - ,Від синього Дону до сивих Карпат', та країни, де діє Пласт".

Начальний Пластун заохотив учасників зустрічі перенести полум'я Вічного Вогню в серцях до своїх друзів-пластунів у країнах й областях України, звідки вони прибули, а також запалити його в душах тих молодих людей, які ще не є пластунами, щоб ряди Пласту по всьому світі збільшилися в багато разів.

Голова ГПБ пл. сен. Слава Рубель, вітаючи пластунів-учасників зустрічі, назвала ЮМПЗ підкресленням пластової дружби та єдности, що творить одну велику пластову родину. Тому, що в основі тематики ЮМПЗ була казка про злого Змія (втілення ворогів українського народу), де головним персонажем стала постать св. Юрія (покровителя Пласту), завданням кожного табору було відвоювання для св. Юрія предметів його зброї для перемоги над Змієм, і повернення нашому народові „князівен" – цінностей народу – Історії, Віри, Мови, Пісні, Вишивки, Культури, Пам'яті. Пл. сен. С. Рубель, нав'язуючи до цього давнього переказу, у своєму слові закликала побороти Змія. Казковий „бій" мав відбутися біля історичного Свірзького замку, тож голова ГПБ відзначила, що відновлення замку є заслугою пластуна сен. архітекта Ігоря Старосольського, брата попереднього Начального Пластуна пл. сен. Юрія Старосольського. Повернувшись до Львова після довгих років заслання, пл. сен. І. Старосольський, продовжуючи працювати на благо Батьківщини, присвятив решту свого життя відновленню історичних пам'яток України.

Серед гостей виступили народний депутат України – почесний пластун акад. Ігор Юхновський, який оголосив про створення при Верховній Раді України Комітету сприяння Пластові; народний депутат пл. сен. Ігор Гринів, який передав привітання від народного депутата і почесного пластуна Віктора Ющенка; радник прем'єр-міністра України пл. сен. д-р Богдан Гаврилишин; почесний консул Канади в Україні пл. сен. Оксана Винницька; заступник голови Львівської обласної державної адміністрації проф. Володимир Мельник; голова Перемишлянської районної адміністрації Василь Мартиняк (місцевість Свірж знаходиться в Перемишлянському районі); секретар Тернопільської міської ради Євген Бартків, який представляв голову міської ради Богдана Левкова; пл. сен. Богуслава Гринів - від пластунів передвоєнного періоду; генеральний секретар Світового Конґресу Українців Віктор Педенко з Нью-Йорку. Було також зачитано привіти від Спілки Української Молоді та начальника Національного центру управління і випробування космічних засобів С. Малевінського з міста Евпаторії в Криму.

Відкриття ЮМПЗ попередила Архиєрейська Літургія в українському католицькому обряді, яку правив Владика Ґбур. Наступного дня, на Спаса, Службу Божу відправив в православному обряді капелян-священик УПЦ Київського Патріярхату о. Воловенко в сослуженні з отцем-капеляном табору католицького обряду.

На святі був також найстарший український пластун, академік, композитор Микола Колесса, член Пласту від 1917 року, якому невдовзі виповниться 99 років.Під час таборування учасників зустрічі відвідали пластуни – Архиєпископ УГКЦ Любомир Кардинал Гузар, Єпископ Гліб Лончина і ректор Духовної Академії у Львові о. Лоза; голова Львівської обласної державної адміністрації Володимир Янків; депутати Верховної Ради України і провідні діячі Львівської области і Перемишлянського району.

Закриття ЮМПЗ відбулося в День Незалежности України, 24 серпня, перед пам'ятником Тарасові Шевченкові в центрі Львова.

Зворушливими були хвилини, коли Начальний Пластун д-р Л. Романків провів заприсяження нових пластунів. Увінчала цей день знаменна подія – урочисте перепоховання засновника Пласту д-ра Олександра Тисовського („Дрота") на історичному Личаківському кладовищі у Львові, з дружиною Анною (зі Студинських) та сином Юрієм, а також першого командира Українських Січових Стрільців пластуна Михайла Галущинського. Перепоховання пластунів на українській землі стало ще одним яскравим символом повернення Пласту, який встиг поширитися в усьому світі, на Батьківщину.

Галина Колесса

Начальний Пластун пл. сен. д-р Л. Романків (справа) з найстаршим українським пластуном академіком композитором Миколою Колессою.

Голова ГПБ пл. сен. С. Рубель відкриває пластову зустріч.

Марія Шептицька - дочка двох народів

ВАРШАВА. – Серед усіх людей, котрі виходили з храму Отців-василіян, що на вулиці Медовій, після недільної Служби Божої вирізнялася одна жінка – чи то ходою чи поставою, чи тим, що була майже на голову від усіх вища, чи – поглядом, в якому було щось таке, що притягало, інтриґувало, збуджувало цікавість. Жінці на вигляд могло бути за п'ятдесят. Це не була красуня. Вона чимось нагадувала римську колону. І здавалося, що якби одного разу не прийшла до храму, то впала б стеля, завалилося б склепіння, бо вона наче тримала на своїх плечах усю вагу тієї давньої споруди.

Жінка була просто підстрижена – її гривка на все чоло і рівне, до плечей, каштаново-сиве волосся, ніби залишилися ще зі студентських років. Зачіска не пасувала до віку, звичка вдягатися просто й зручно, без будь-яких прикрас і навіть натяку на кокетство – це все разом витворювало таку суміш, яка просто спантеличувала. Чи їй і справді – за п'ятдесят чи, може, – за тридцять?

„Римська колона" сідала в храмі на одному і тому ж місці і залишалася незворушною протягом усієї Літургії. Статечно, зосереджено йшла вона до Святого Причастя, поверталася і знову застигала у своїй мармуровій позі.

Цікаво, хто вона? Це питання виникало щоразу, коли я бачила її. Але якось не було в кого запитати. Аж сталося, що я цілком випадково зустріла її в іншому місці. У Сенаторській залі Варшавського університету присвоювали звання honoris causa відомому американському вченому українського походження, синові петлюрівського офіцера, знаменитому на увесь світ візантологові Ігореві Шевченкові. Серед почесних гостей я побачила знайому постать. Хто ж вона? І тепер було у кого запитати, бо поряд сидів один з авторитетів польської науки…

– Це наша професор Марія Шептицька. Я колись думав, що всі українки такі високі, як вона…

- А хіба вона… українка?

Виявляється, Шептицьких у Польщі мають за українців – так само, як мають їх за поляків в Україні. Професор Марія Шептицька виявилася не ким іншим, а внучкою рідного брата Митрополита Андрея Шептицького – Леона Шептицького. І народилася вона в Україні.

Одного дня ми домовилися про зустріч. Я запитала:

– Ви походите з графів Шептицьких. У Ваших жилах тече голуба кров. Дуже цікаво, як Ви почуваєтеся у вік ґльобалізації…

Професор поглянула на мене так, що я собі здалася супроти неї ще меншою на зріст.

– Які там титули, хто нині про це пам'ятає?! Мої діди і прадіди – так, але я не виросла у панських палатах. Нас не виховували виключно на леґенді Шептицьких. Ми були звичайні діти – їздили на роверах, купалися в Віслюку (це така маленька річечка в Кросні, де ми мешкали після переїзду до Польщі), ми ходили до школи, і не до якогось там топ-ліцею, а до звичайнісінької, яких сотні в так званій Польщі „klasy У". Нашого батька у тридцять дев'ятому ще в Україні совєти з дому забрали, і після цього ми вже не знали, що таке – дім. За п'ять років ми чотирнадцять разів переїжджали. Дуже бідували. Мамі тяжко було давати з нами раду. Чим більше мені років, тим більше я оцінюю свою маму – вона дозволила нам учитися. Може, так і не збагнула – навіщо це нам, але дала на це дозвіл. Ми вивчилися. Усі мої брати – професори. Наука дала нам можливість вижити.

– А поклик крови? Ви не відчували його?

– Це залежить що називати покликом крови. Я, наприклад, обожнюю коней. Завжди їздила в сідлі. Чи це поклик крови? Нехай буде так. Поклик кров – що це таке? Може, це те, що я невідомо звідки знаю, як має виглядати добре оброблене поле, як цвіте яблуня. Але вже, наприклад, мій син не може відрізнити жита від вівса. З іншого боку, я люблю гірські лижі – ніхто ж із моїх предків не їздив на них. Чи не здається вам, що саме поняття – поклик крови – то якась трохи авантюра? Ми, певна річ, маємо родинну традицію. Але не думаю, що вона ґрунтується на титулах, які носили мої прадіди. Вони носили, я - ні.

– І все таки історія Вашого прізвища така романтична…

– Але романтизм скоріше полягає в сутності роду Шептицьких, а не в аристократії. Ми часом сходимося й згадуємо Шептицьких. Бо в дитинстві мені ближчою була мамина родина. Мамині родичі часто до нас приїжджали, а ми – до них. Це творило певний клімат. А батько… Після того, як його вивезли в Сибір, він більше не повернувся…

– Вам, мабуть, простіше було б приховати Ваше походження?

– Не було такої можливости. Я називалася Шептицька. І це прізвище не було в ті часи помічне.

– Чи Ви і Ваші брати зазнали переслідувань у соціялістичній Польщі?

– Нелегко було жити з цим прізвищем, я вже казала. Мій брат студіював у Познані, то йому там, на півночі Польщі, може, трохи легше було. Я ж у Кракові вчилася. А там було дуже непросто. Але все життя я відчувала підтримку людей, яким були близькі ідеї Митрополита Андрея Шептицького. Бувало, нас навіть попереджували перед якоюсь бідою, яка з нами мала трапитися. Навіть у ті тяжкі часи знаходилися у Польщі люди чесні й відважні.

– Як склалася доля Вашого батька після того, як ще в Україні в 1939-му його забрали совєти?

– Батько пережив Сибір і покинув Радянський Союз разом з армією генерала Андерса. Але він не вернувся до Польщі, бо знав, що тут чекало б його нове ув'язнення. Батько дав про себе вістку, коли ми вже були дорослі, з Південно-Африканської Республіки. Мама поїхала до нього, бо дуже кохала його все життя. Коли батько помер, мама повернулася до Польщі і тут ми її поховали. Вам сьогодні здається, що це був незвичайний час і незвичайні люди. Для мене ж це були речі буденні. Усі мої ровесники розділили подібну долю – в кого батьки загинули, в кого опинилися в Америці чи Канаді. Ми були поколінням сиріт.

– Вас не тягнуло на місце, де ви народилися й минало казкове дитинство? Ви їздили в Україну після усіх трагедій, які там пережила ваша родина?

– Коли існував Союз – ні. Я казала собі – це не моя земля, не моє місто, не моя держава. А коли постала самостійна Україна, то я поїхала до Львова. То була чудова мандрівка. У Львові я пішла до катедри святого Юра, до інших церков, а потім поїхала до мого рідного села. І тут почалося… Я навіть не підозрювала, що моя реакція буде такою страшною, коли я туди приїду, що це буде така величезна емоційна напруга. Знаєте, я так і не вийшла з авта. Не змогла – сиділа за кермом і плакала. Я згадувала, як забирали тата, як ми лишилися самі. Так я просиділа до вечора. А потім поїхала…

– Чи особистість Митрополита Андрея Шептицького мала вплив на якісь важливі Ваші кроки?

– О так. Якийсь час я мало знала про Митрополита Андрея, який був рідним братом мого діда Леона. Ми більше знали про мамину родину, яка теж була шляхетською. Але пізніше у дорослому житті…Ви знаєте, я була такою ж, як усі поляки – ходила до костелу, дотримувалася католицької традиції, мова польська була мені рідною. Але прийшов час, і в мені прокинулося те, що ви казали напочатку – поклик крови. Я зрозуміла, що в моєму серці підсвідомо завжди жили дві любові – до Польщі і до України. Я довго йшла до того усвідомлення, що в мені існує Україна. Нелегко було з різних мотивів. Навіть із чисто формальних. Але одного дня я сказала своїм рідним і знайомим, що я відчуваю в собі українство. Я перейшла в греко-католицьку віру. Тому тепер щонеділі Ви й бачити мене в храмі Отців-василіян.

Професор Варшавського університету Марія Шептицька – одна з найцікавіших жінок, яких будь-коли довелося мені зустрічати. Іронічна, дотепна, може трохи жорстка, вона разом з тим наче зібрала й несе в собі весь той духовний вантаж свого роду, що його так важко зберегти в сучасному світі. Вона і справді - римська колона в епоху ґльобалізації – тримає на плечах великий духовний храм.

Ганна Стеців
Радіо „Свобода"

Лікар з Африки на службі Україні

Інтерв'ю з уродженцем Африки, кримським лікарем Д'єдоне Селло, яке опублікувала 7 липня російська газета „Новое русское слово" в Нью-Йорку, надіслав до „Свободи" Яків Ємець з Фініксу, Арізона, в перекладі українською мовою з деякими скороченнями.

- Розповідають, що Ви стали депутатом міської ради в Евпаторії, не виходячи з лікарського кабінету. Чи це правда?

- Так міг сказати мій недоброзичливець. Я живу і працюю в Евпаторії близько тридцяти років. І ввесь цей час я, можна сказати, пропаґував себе працею, взаєминами з людьми. Справді, я не ходив по хатах, заборонив розклеювати летючки, але мене вибрали, тому що оцінили як спеціяліста і людину.

- Ви також заперечили, що Вас вибрали жінки, як гінеколога…

- Я лікую не жінку, а людину. До речі, на прийом приходять і чоловіки. Щоправда, п'ять років тому жінки пропонували висунути мою кандидатуру, але я не погодився, а тепер мене висунули чоловіки.

- У вирішенні яких проблем Ви хотіли б узяти участь?

- Таких проблем чотири: силові структури, підприємництво, педагогіка, медицина. Коли я бачу на вулиці міліціонера, то радію - є охорона порядку! Але міліціонер найчастіше похмурий, погано озброєний, без транспорту. Чого від нього чекати? Чого чекати від голодного війська? Чи можна довірити виховання дітей вчителям, які живуть у злиднях? А як мені бути, коли студенти на моїх лекціях непритомніють від голоду? І не треба мені доводити, що наша держава не має грошей! Америка сильніша від нас не тому, що розумніша. Вона не жадібна. Ми хочемо мати, нічого не даючи. Так не буває. Треба поважати спеціялістів і вимагати від них. Ви самі знаєте, що й наша медицина давно платна. Але не всі можуть заплатити і сумирно чекають настання кінця. Треба зробити перший крок: відпрацювати диференційовану систему: для бідних, середніх, заможних. Головний лікар повинен обиратися на 4-5 років. Від першого року він повинен звітувати про те, як готує собі заміну. Коли у вас є добрі учні, готові замінити вас, то й ви біля них зростаєте.

- Ви народилися у Центрально-Африканській Республіці, але вважаєте себе патріотом України. Проте критикуєте реалії її життя.

- Не можна бути патріотом і не помічати, що діється довкола тебе. Я не можу бути спокійним, коли Україна робить помилки.

Коли б я був багатим, то дав би їй на допомогу усі свої засоби. В Україні є багаті люди. Не треба їм перешкоджати. Правильні вони чи ні, але вони - українці, і держава повинна створити такі умови, щоб їм було вигідно вкладати гроші у розвиток країни.

Я вірю, що Україна стане багатою державою, коли усі ми, багаті і бідні, зможемо порозумітися і допомогти один одному.

- Який Ваш життєвий рівень за стандартами Евпаторії?

- Нижчий середнього. Типовий лікар і педагог. Авта і будинку не маю. Не п'ю, не палю, кожен день починаю з гімнастики.

- Розкажіть про свою батьківщину…

- Це чудова земля. Я приїхав у 1967 році, закінчив Кримський медичний інститут, став кандитатом наук у Києві, працюю в міському пологовому будинку, викладаю в медичному училищі. Душею я там і тут. Евпаторія нагадує мені мою країну. Це - найкраще місто України!

- Ви працюєте у пологовому будинку. Чи боляче вам дивитися, коли матері відмовляються від дітей?

- Це не просто боляче. Кожен такий випадок - це маленька смерть. Але я прошу не осуджувати цих жінок. Адже рідний уряд не ставиться до жінки так, як належить. Жінка - це мікрокосмос, це - країна. Вона народжує для народу. Чого ж ми такі жадібні до неї? Треба від народження класти гроші на рахунок дитини, вони нікуди не дінуться, вони працюватимуть на дитину.

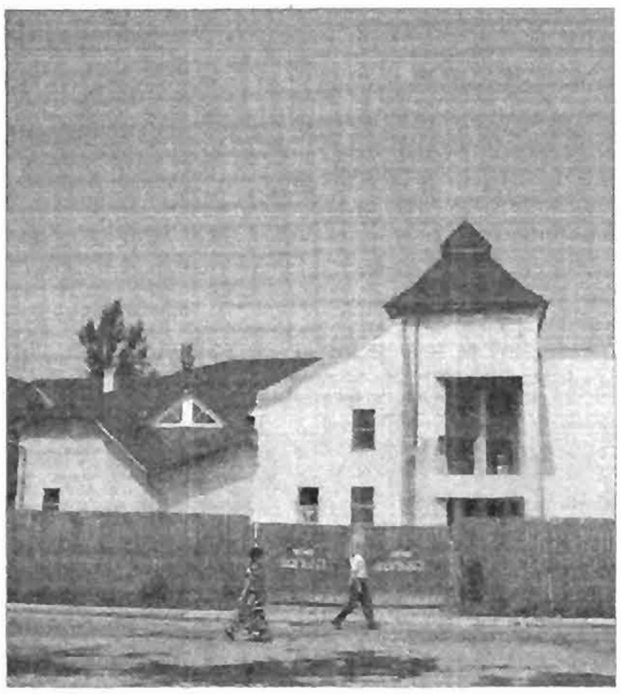
Я не осуджую й тих, хто виїздить на чужину. Їдучи на заробітки до Европи, вони не забувають свою батьківщину. Не можна зачиняти їм шлях повернення. Нехай вони зароблене використають в Україні.

- Яка у вас сім'я?

- Моя дружина - лікар. Дочка і син - медики. Невістка теж медик. Ким стануть мої внучки, я не знаю. Вони ще вчаться у школі.

Крок до пізнанння Бойківщини

Завдяки Фундації Антоновичів будується музей і монумент

Музей Бойківщини будується.

Монумент „Борцям за Українську державу".

ДОЛИНА, Івано-Франківська обл. – Перебуваючи в місті Долині (тій, що прямо на південь від Львова, бо в Україні поселень з такою назвою – з десяток, а ще ж є різні Долинки і Долинівки) весь час приходить на думку наша Талса, що у штаті Оклагома. Долина, як і Талса, – місто нафти, ґазу, нафтовидобувної інфраструктури та експертів прерізних ділянок цієї промисловости.

Відтепер Долина-бойківська має стати ще й пунктом туристських маршрутів. Тут, на майдані Січових Стрільців, тепер стоїть великий пам'ятник борцям. Ні, не за волю України. Він унікальний – борцям за Українську державу (988-1991). А поруч з будинком міської адміністрації закінчують будувати Музей Бойківщини. Фундаторами пам'ятника й музею є Омелян і Тетяна Антоновичі – наші, вашінґтонці. Пані Тетяна, лікар і світового рівня дослідник нирок, автор „Атласу нирки", торік упокоїлась і похована в родинному гробівці на Личаківському цвинтарі у Львові, але в Долині добре пам'ятають її. Після того, як Україна стала незалежною, вона не раз побувала в Долині – місті народження свого чоловіка, доктора Омеляна.

Ще 22 роки тому Антоновичі створили фундацію, яка робить інвестиції в українознавство й українську культуру. Щорічні нагороди Фундації Антоновичів відзначають науковців-українистів і українських письменників. Це свого роду українські „Пулітцер-нагороди". Лавреатів цих нагород вибирає жюрі – тепер у його складі: академік Іван Дзюба, академік Микола Жулинський і проф. Марта Богачевська-Хомяк. Усі вони – попередні лавреати нагороди. Крім того, Фундація зробила й чимало інших дотацій, наприклад, на Український музей в Нью-Йорку, Собор Пресвятої Родини у Вашінґтоні, українські дипломатичні місії, стипендії науковцям, допомогу архівам, а останнім часом Фундація вклала солідні кошти в оновлення важливої львівської наукової бібліотеки ім. Василя Стефаника.

Власне у бібліотеці ім. В. Стефаника 17 серпня відбулась церемонія нагородження цьогорічних лавреатів Фундації, а 18 серпня, в Долині – відкриття пам'ятника „Борцям за Українську державу", з участю лавреатів, членів журі, фундатора і сотень долинян. Родину пані Тетяни – Терлецьких, на урочистостях представляв її племінник, д-р Ігор Воєвідка з Невади.

Цьогорічні лавреати Фундації Антоновичів відзеркалюють плюралізм і географію України:

Ярослав Ісаєвич, директор Інституту Українознавства ім. Крип'якевича Академії Наук України, спеціяліст з історії України XIV-XVI ст., родом з Рівненщини, але всю свою наукову кар'єру робив у Львові.

Юрій Шаповал, керівник Центру історичної політології в Академії Наук, родом з Тернопільщини, з студентських років живе і працює у Києві, досліджує сталінську добу.

Григорій Гусейнов, редактор журналу„Кур'єр Кривбасу", народився в Доброеличківському районі Кіровоградської области, закінчив Одеський університет і з того часу працює на Миколаївщині й Дніпропетровщині („Кур'єр Кривбасу" виходить в Кривому Розі), краєзнавець, упорядник антології „На землі, на рідній".

Бібліотека ім. В. Стефаника – в австрійському й польському Львові книгозбірня й архів Осолінських – нині має сучасні читальні кімнати і комп'ютерний центр ім. Омеляна і Тетяни Антоновичів. Це й було приводом того, що церемонія вручення цьогорічних нагород вперше відбулась у Львові. У 1980-их роках ці церемонії відбувались у Нью-Йорку і Вашінґтоні, а з 1991 року – у Києві.

В Долині пам'ятник борцям за Українську державу 988-1991 років стоїть там, де протягом десятиліть стояв один з атрибутів усіх совєтських міст – танк. Тепер тут висока гранітна колона, а на ній – бронзовий Архистратиг Михаїл з опущеним мечем в правій руці і лавровою гілкою в лівій.

Відкривши пам'ятник, д-р О. Антонович сказав долинянам: „Це – ваш пам'ятник. Ви його збудували. Бережіть його. Бережіть державу, яку вам здобули борці протягом тисячі років".

На відкритті цих борців представляли долинські ветерани Української Повстанської Армії , яка у свій час тут воювала з двома імперіями. І також долинянин д-р О. Антонович, який боровся за державу в підпіллі, в Організації Українських Націоналістів.

А Музей Бойківщини, запроєктований на зразок бойківської хати, вже скоро наповниться експонатами і прийматиме відвідувачів. Нехай не образяться бойки, яких у світі чимало, але нині про них в Україні небагато знають. Недавно в одній з українських газет була велика стаття-розвідка про це старе і дещо таємниче українське плем'я, написана в жанрі першовідкриття. Зате ця частина України є в полі дослідницьких зацікавлень усіх трьох цьогорічних лавреатів нагороди Антоновичів. А туристи, які захочуть пізнати цей край, будуть починати свої мандри з Долини, з Музею Бойківщини.

Р. Л. Хомяк

Д-р Омелян Антонович промовляє на відкритті пам'ятника.

28 вересня – 50-річчя посвячення церковного осередку УПЦ в США

Українська Православна Церква в США 28 вересня урочисто відзначатиме 50-річчя посвячення осередку Митрополії в Бавнд Бруку, Н. Дж. Розпочнеться свято о 9-ій ранку Літургією, очоленою усіма владиками. Після Літургії буде Молебень та в 11:30 посвячення Стежини апостольської молитви, яка вестиме через посілість до каплиці-альтани, що стоятиме на травнику перед церквою-пам'ятником св. Андрія. Стежина складатиметься з 14-ти станиць (хрестів з іконами), в кожній з яких буде зображення одного з апостолів, включно з рівноапостольними святими Володимиром і Ольгою. О 1-ій год. – святковий обід з концертною програмою, о 5:30 – вечірня служба.

Ми закликаємо вірних з усіх парафій провести разом цей чудовий день, наймати автобуси, які привезли б вірних до осередку Митрополії. З місцевими готелями вже є домовленість про знижку всім учасникам, які бажали б заночувати.

Відділ зовнішніх стосунків УПЦ в США

Подорож до Унева – але не на прощу

Студенти і викладачі Богословської академії та гості перед входом до каплиці.

З давніх молодечих років залишився в мене спомин, що до недалекого Унева, біля Львова, їздили побожні громадяни на прощу. Таким цей Унів і зберігся у моїй пам'яті. То ж коли в часі перебування у Львові отримала я запрошення від ректора Богословської академії д-ра о. Бориса Ґудзяка поїхати з ним на відвідини до Унева, де працює в літні місяці Богословська школа – це майже рівнялося в моїй уяві якійсь особливій прощі.

Від о. Бориса довідалася я, що Унівський монастир є зараз на шляху до віднови, після усіх воєнних, а передусім совєтських руйнувань, але, незважаючи на це, він постійно відкритий: Богословська школа відбувається в цьому році вже сьомий раз.

Частина студентів під час розмови.

Отож на нерівному для авт шляху Львів–Унів я дістала усі інформації про цю літню школу, які мені з питоменним йому ентузіязмом передав д-р о. Б. Ґудзяк. Головна мета школи – поглибити знання з богослов'я та духовости для тих, які не мають можливости навчатися в академії. Ці курси можна назвати „духовними вакаціями". Слухають їх, поруч із богословами, історики, музикологи.

Курси поєднують теоретичне вивчення східньохристиянського богослов'я з практичним досвідом перебування в Унівському монастирі. Питаю, хто може бути курсантом, і довідуюся від о. ректора, що такими можуть бути усі ті, що зацікавлені у вивченні богослов'я та духовному рості.

В цьому році на курсі навчається 22 студентів, вони мають двох постійних викладачів, а крім того – багато викладачів-гостей. Вже сьомий рік адміністратором курсу є о. Степан з Люблину. У розмові про Львівську Богословську академію і її перетворення у Католицький університет дорога до Унева пробігає аж надто швидко.

І ось ми вже на місці – оглядаємо, як триває віднова, та вітаємося з курсантами та їхніми опікунами. Зі здивуванням стверджуємо, що більшість курсантів – це жінки, мешканки Києва та Львова. Після сердечних привітань нас з о. ректором запросили до залі наук, де я несподівано потрапила під обстріли запитань. Відповідаю та вияснюю як умію, – розуміється, про нашу „Свободу" та про мою довголітню в ній працю.

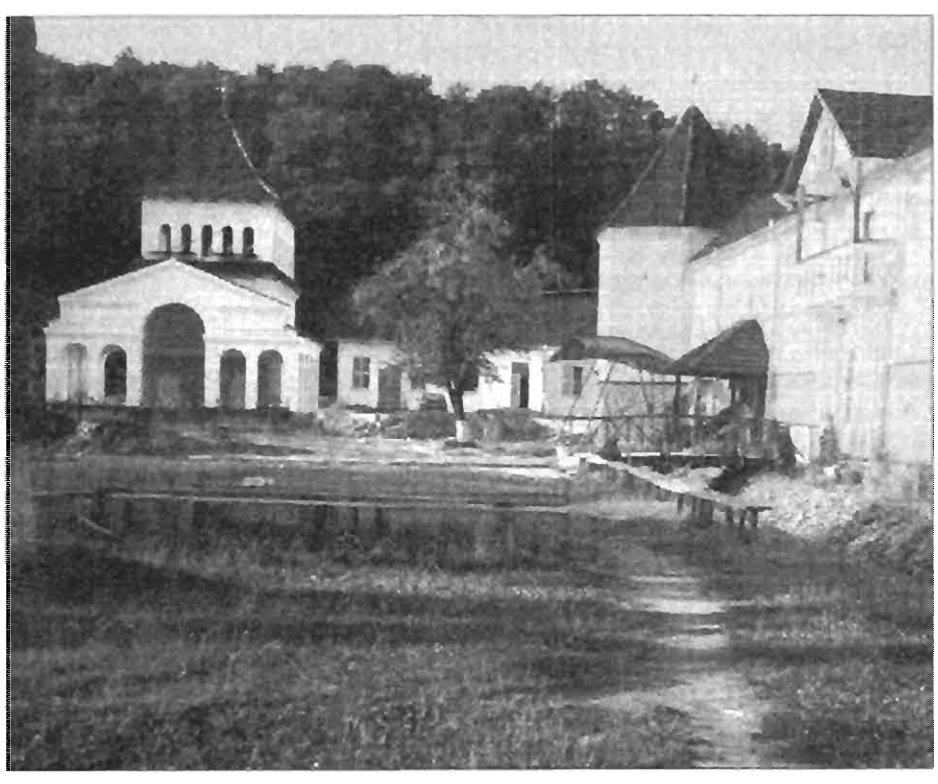
Після цієї щирої та безпосередньої розмови, в якій і до мене дійшла черга на запитання, приходить час на вечірню Службу Божу. Зробивши спільну світлину на шляху до каплиці, входимо до неї на вечірній Молебень. Маленька каплиця наповнюється молодими людьми. Слухаю спільного співу та спільної молитви і якось тепло стає на серці від почуття, що Унів відроджується, що тут прославляють слово Боже як „колись" ті сотні прочан, що тут шукали Господнього благословення.

Ще довго маємо нагоду спілкуватися з курсантами, серед яких знаходимо і пластунку зі США. Чому ж все-таки тут навчається так багато жінок? Д-р о. Ґудзяк вияснює, що жінки на богословських курсах з'явилися вперше три роки тому і з кожним роком їх стає більше.

Вік цьогорічних курсантів молодий, хоча слухачами курсів можуть бути особи до 45 року життя. Обличчя цьогорічних учасників виказують зацікавлення й охоту впізнавати щось нове, то ж немає сумніву, що ця літня школа буде продовжуватись. З таким переконанням повертаюся вечером до Львова.

Повертаюся, немов із справжньої прощі, що дала мені віру в успіхи подвижників Богословської академії у Львові, яка стає одним з найавторитетніших навчальних закладів України.

О. Кузьмович

Унівський монастир відновлюється.

У Букарешті відбувся IV з'їзд Союзу українців Румунії

КИЇВ. – 12 серпня в Букарешті відбувся IV з'їзд Союзу українців Румунії. Створена у 1990 році, ця громадська організація нині об'єднує понад 12 тис. етнічних українців, які проживають на території Румунії.

З вітальним словом до учасників з'їзду звернувся посол України в Румунії Антон Бутейко. „Українська громада Румунії є важливою ланкою у всьому комплексі українсько-румунських двосторонніх взаємин, а забезпечення їх прав закріплено в міждержавному договорі про добросусідство і співробітництво", – зазначив він.

Український дипломат висловив переконання, що відродження українства в Румунії сприятиме як розбудові добросусідських взаємин, так і досягненню стратегічних цілей европейської та евроатлантичної інтеґрації, до яких прямують Україна й Румунія.

Учасники з'їзду підсумували зроблене організацією впродовж останніх трьох років та окреслили коло першочергових завдань на майбутнє, серед яких – відродження і збереження національної свідомости українців Румунії, їхніх національних звичаїв і традицій, зміцнення зв'язків з історичною Батьківщиною, розширення мережі шкіл з викладанням українською мовою.

У праці з'їзду взяли участь також представники органів державної влади, наукових, ділових і мистецьких кіл прикордонних з Румунією Чернівецької та Закарпатської областей України.

УНІАН

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Музей повертає Віктора Цимбала в Україну

29 квітня мешканці столиці України відкрили для себе ім'я талановитого земляка, що довгі роки був відрізаною скибою, приречений на забуття. Це – мистець Віктор Цимбал, якому цього року сповнилося б сто років від дня народження. До свого ювілею мистець не дожив 34 роки– у 1968 році він помер у Дітройті й похований на Українському православному цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Відкриття імени Віктора Цимбала сталося завдяки багатьом людям. Це, насамперед, Марія Іщук-Варварів, яка розшукала в Об'єднанні українських православних сестрицтв у США рештки архіву бездітної родини Цимбалів, що опинився там після смерти Вікторової вдови Тетяни Михайлівської-Цимбал. Два роки тому архів було передано через Музей Шістдесятництва в Києві єдиній спадкоємиці родини – Вікторії Цимбал.

До Музею шістдесятництва Вікторія має безпосереднє відношення: вона є членом правління музею і взагалі в колі шістдесятників – далеко не стороння людина. У 60-их роках, у часи своєї юности, вона співала в хорах, колядувала, відвідувала несанкціоновані вечори, обмінювалась „самвидавом", а її мама, професійна декляматорка Тетяна Цимбал запалювала молодь пристрасним словом Лесі Українки, Івана Франка, Олександра Довженка, Бориса Антоненка-Давидовича, Василя Симоненка та інших авторів, що не були фаворитами влади, як і сама Тетяна Цимбал.

Отримавши архівні матеріяли свого ніколи не баченого дядька, Вікторія вирішила представити життєвий і творчий шлях В. Цимбала київським шанувальникам мистецтва. Музей шістдесятництва, на жаль, не має відповідного приміщення, тож голова правління Микола Плахотнюк запропонував працівникам Музею історії Києва спільно влаштувати вечір з нагоди 100-річного ювілею в їхньому приміщенні. Директор Музею історії Києва Дмитро Малаков відомий як невтомний дослідник Києва і киян. Він з ентузіязмом прийняв пропозицію, і напередодні сторіччя В. Цимбала відбулася спільна імпреза двох музеїв – державного і громадського.

В. Цимбал. „Голод 1933 року".

Цікаву доповідь про долю українського таланту підготував на архівних матеріялах мистецтвознавець Богдан Горинь. Як писали потім у пресі, його розповідь про визначного (зокрема в графіці) мистця люди слухали, „затамувавши подих". Про успіх вечора свідчать схвальні відгуки в газетах „Урядовий кур'єр", „Християнська Україна", „Українське слово". Крім того, Спілка художників України звернулася до Музею шістдесятництва з проханням влаштувати такий вечір цієї осени для спілчан. А мистецтвознавець Богдан Горинь так зацікавився творчістю Віктора Цимбала, що не обмежився доповіддю на вечорі, – має намір підготувати монографію про нього вже до кінця цього року, і Музей шістдесятництва зобов'язався видати її друком.

Музей шістдесятництва – молода, ще не зміцніла благодійна організація, заснована в Києві 1994 року,– вже розгорнула широку діяльність і з учасниками руху опору, зродженого на хвилі „відлиги" 60-их років, і зі студентською молоддю, і з дітьми-школярами, для яких регулярно працює дитяча студія „Світлиця". Музей плянує кілька книжкових видань. З огляду на брак коштів і надмір проблем, такі амбіції можуть викликати в скептиків криві посмішки. Але на добрі справи знаходяться добрі люди. Нещодавно повідомлялося в „Свободі" про комп'ютер, який надіслала музеєві фірма „Кобзар" Х. й І. Ганасів (спонзори – подружжя Сірих). І ще не було жодних публічних повідомлень про намір видати монографію про В. Цимбала, а вже зголосили свою пожертву в сумі 200 дол. Роман Процик з дружиною Лідією – в пам'ять покійного батька, св. п. Степана Процика. Можна сподіватися, що з їхньої легкої руки знайдуться й інші шанувальники мистецтва, які допоможуть здійснити видавничі та інші пляни Музею шістдесятництва.

Якщо хтось хоче детальніше дізнатись про діяльність Музею, можна звертатися до автора цієї публікації на адресу: 29 Sanford Terrace, Irvington, NJ 07111. Тел.: (973) 371-6361. А в Києві – до голови правління Миколи Плахотнюка – на телефон: (044) 257-9674. Ви зможете дістати інформації про 8-річну історію музею, його мистецьку й архівну колекції, про вечори, виставки, подорожі, конференції та інші імпрези, які музей влаштовував упродовж останніх років, про ентузіястів-працівників громадського музею.

На жаль, тут, у діяспорі, 100-річчя Віктора Цимбала пройшло майже не поміченим. Не

Могила В. Цимбала в С. Бавнд Бруку

Віктор Цимбал

було ані меморіяльного вечора, ні навіть Панахиди. З публікацій про мистця відомо лише дві: у позаминулому випуску альманаху УНС (2001) вмістили статтю Марії Діброви (псевд.) „Талановитий мистець і щирий українець"; а також у журналі „Віра" передруковано статтю Олени Леонтович із „Урядового кур'єру" (ч. 3, 2002). Тим більше варто підтримати ентузіязм його шанувальників в Україні. Це може бути не лише фінансова пітримка. Повідомляючи про свою працю над монографією, Богдан Горинь нещодавно писав:

„Не виключено, що в Буенос-Айресі, Нью-Йорку і Дітройті живуть ще люди, які пам'ятають В. Цимбала, підтримували з ним дружні чи приятельські стосунки, зберігають фотографії, листи, могли б поділитися спогадами. Хочу вірити, що вони не залишаться байдужими до написання і видання книжки про видатного мистця, з ім'ям якого пов'язана історія українства в кількох країнах. Важливо, щоб люди не погасили в собі вогника пам'яти, бо поки він світиться, то й життя має привабливіші кольори, ніж у випадку, коли у душі темінь".

Надія Світлична,
ініціятор створення
Музею шістдесятництва в Києві

Поштова марка „Данило Скоропадський"

Концерт після курсів співу

На концерті маленьких артистів з Гантеру.

ГАНТЕР, Н. Й. – Центр української культури вже 20 років проводить двотижневі курси співу. Останні 11 років ці курси організовує Анна Бачинська. На кінець курсів підготовляється концертна програма. 10 серпня відбувся дитячий концерт, у якому взяли участь 28 дітей віком від 4-ох до 9-ти років.

На початку концерту Ксеня Козак ввійшла на залю, несучи велику яблуньку, і від імени всіх батьків подякувала проф. Ігореві та Наталці Соневицьким за їхню працю для добра культурного центру. Вона сказала, що на тім деревці стільки ж райських яблучок, скільки дітей перейшло курси співу.

Анна Бачинська представила дітей і подякувала всім, котрі допомогли їй приготувати цю імпрезу.

На кінець діти показали казку-оперету Василя Безкоровайного „Червона шапочка" (при фортепіяні – Роксоляна Гарасимович). При гарних декораціях, які подарувала Богданна Титла, діти відтворили популярну казку.

У виставі взяли участь Гануся Грабовська, Калинка Івасиків, Катя Козак, Христинка Темницька, Уляна Білаш, Олеся Білаш, Аркадія Перекліта, Лариса Іваськів, Таміла Скрябін, Іванка Темницька, Оленка Титла, Наталка Близнак, Дам'ян Козак, Грицьо Лопатинський, Матейко Гандзій, Тарас Коростіль, Мая Лопатинська, Андріян Темницький, Стефко Максимович, Лука Івасиків, Павлик Темницький, Оксана Коростіль, Софійка Цісельська.

Імпреза показала, що навіть найменші можуть багато зробити при наполегливій і вмілій праці учительки.

Оксана Кузишин

„Барви часу" – вартісна книга

У видавництві „Тріяла пляс" у Львові появилося друге, доповнене видання книги Михайла Брика „Барви часу". Це роздуми, сентенції, жартовинки, присвячені 10-річчю Незалежности України. Видання спонзорували д-р Богдан Ткачук (США) і Дмитро Гулей (Канада). У 300-сторінковій книзі є дев'ять розділів. Кожен з них – тематичний цикл мініятур, які доповнюють одна одну і створюють образ України.

Автор на основі власного бачення життя висловлює своє ставлення до рідної землі, людського розуму, моралі, сучасних політичних реалій, процесів державотворення, духовних цінностей, аналізує причини соціяльного зла, відхилень від загальнолюдських норм. Слово від автора і короткі рецензії Романа Кравціва, Вадима Тимошенка, Остапа Хоміцького і Богдана Будзанчука доповнюють зміст книги.

М. Брик – доктор економічних наук, професор, завідувач катедри історії України та економічної теорії Львівської Академії ветеринарної медицини ім. С. З. Ґжицького, заслужений працівник народної освіти України, автор понад 260 публікацій з економічної теорії, громадсько-політичного життя.

Творчість Михайла Брика – це широка палітра життя. Презентовані сентенції мають неабияку афористичну цінність. Належної уваги заслуговують питання моралі, духовности, оцінки окремих сучасних процесів державотворення у сучасній Україні, – пише Роман Кравців.

В. Тищенко підкреслює добірну українську мову видання, „в яку автор по-справжньому закоханий і яка відповідає йому взаємністю з усією своєю силою і красою".

На думку О. Хоміцького „Барви часу" – це скарбничка шедеврів, неповторних прозових новельок високо-поетичної проби.

Цікаві думки автора книги подає у своїй рецензії Богдан Будзаник. „Україна – мої найкращі думи, слізно чисте сумління, душевне натхнення, найсвітліші надії і саме життя. Частина України – то Галичина, Волинь, Київ, Дніпро-Славутич, Карпати, Львів, Дрогобич, Ходорів... І кожну ту частку він вбирає у барвисту одежу, зіткану із тепла, суму і сподівань".

Найбільше відчутний, оголений нерв автора – у циклі „Щем душі". Тут сплелися воєдино гордість за свою націю, високе розуміння сутности людського діяння, і біль, і тривога, і віра.

Д-р Роман Барановський

НОВІ ВИДАННЯ

Щоб публікації не пропали

За порадою друзів-літераторів з України я перевидав книжкою „Буття в літературі" мої вибрані праці, опубліковані у 1960–90-их роках в нашій періодиці, аби писання, актуальні ще й досі, проте розкидані в періодичній пресі, не пропали в невідрадних умовах нашої діяспори, а збереглися у книжковій формі для користування читачів в Україні.

Прошу зробити мені честь і повідомити читачів „Свободи" про цю книжку. Її можна придбати у автора в ціні 20 дол. за адресою: Dr. Roman V. Kuchar, P.O. Box 335, Victoria, KS 67671-0335.

Д-р Роман Кухар

„Час інтелекту ..."

Видавничий дім „Панорама" у Львові в перших місяцях 2002 року видав 95-сторінкову книжку Осипа Мороза та Юрія Саєнка під вище згаданим заголовком.

У монографії докторів економічних наук розкривається актуальність консолідації інтелекту нації як рушія поступу, перетворення національного інтелектуального потенціялу в практичну творчу силу побудови модерної української нації, звертається увага на те, як складно це зробити за умов системної кризи. Книжка коштує 5 дол. і її можна купити за адресою: Dr. Osyp Moroz, 102 Steven St., Kerhonkson, NY 12446.

8 вересня: пікнік в Асторії, Н. Й.

Парафія Чесного Хреста в Асторії, Н. Й., влаштовує свій щорічний пікнік у неділю, 8 вересня, при церкві "Holy Cross Church Grounds - 31st Avenue". Початок о 1-год. пополудня. На святі звучатиме українська музика – „Ді-Джей", виступають танцювальна група „Барвінок" о 3-ій год. по полудні. Будуть смачні українські страви, виграш – льотерія, ігри і фанти. Вступ – вільний.

Організаційний комітет

З ДЖЕРЕЛ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА

Українські килими

Данило Щербаківський (1877–1927) був видатним українським етнографом, істориком мистецтва. Від 1909 до 1927 року він очолював відділ історичного побуту і народного мистецтва Київського художньо-промислового і наукового музею. У 1927 році, на знак протесту проти переслідувань українських вчених-етнографів з боку держави, вчинив самогубство. Подаємо (зі скороченнями) його статтю, написану у 1927 році. У статті збережено правопис автора.

1. Звістки про килими на Україні

Український килим звернув на себе увагу дослідників мистецтва ще в другій половині XIX ст. Систематичне його збирання музеями почалося пізніше, власне, на початку XX ст., і лише виставки килимів, що одна по одній відбулися протягом 1924–25 років по музеях Харкова, Києва й Ленінграда наочно показали, наскільки килим є цікавою галуззю українського мистецтва. З'ясувалась надзвичайна різноманітність типів українських килимів, багатство й своєрідність їхньої орнаментики, оригінальне перетворення східніх і західніх тем коврової орнаментики на місцевому українському грунті...

Накреслити еволюційну схему розвитку українського килима, зазначаючи певні хронологічні рамки, зараз трудно. В усякому разі, це потребує цілої низки підготовчих публікацій і розвідок. Одною з таких публікацій мають бути знімки датованих килимів Всеукраїнського Історичного музею.

По наших старих літописах є чимало вказівок на існування в Україні ковр\ів вже за князівської доби. Найстаріша звістка належить до 997-го року, під яким літопис, оповідаючи про епізод убивства деревлянського князя Олега в Овручі, каже, що коли знайшли його тіло, то „положища и на ковре". Цікаво, що не тільки в цьому епізоді, але й у інших літописних згадках „ковер" фігурує переважно тоді, коли справа йде про перенесення тіла пораненого або мертвого князя. Так, наприклад, 1015 р. в ковер завинули тіло Володимира Святого, коли хотіли його заховати, а після осліплення князя Василька слугами князя Давида Ігоревича 1097 р. в Звенигороді, біля Києва, вони „вземше и на ковре, изложиша и на кола, яко мертва, и повезоша к Володимерю". Коли бояри забили Андрія Боголюбського, то Кузьмище-киянин просив ключника Андрійового: „Амбале вороже! сверзи ковер ли что-ли, что постлати или чим прикрити господина моего". Із слів останнього видко, що для нього ковер не є щось дуже рідке або дуже цінне, а звичайна життьова річ, правда, князівського вжитку, яку, на його думку, для даної потреби найзручніше й найлегше було користати. На з'їзді князів у Вітачеві 1100 р., Володимир Мономах казав до Давида Ігоревича: „Да се еси пришел і седиши с своею братьею на едином ковре".

Як бачимо, ці літописні тексти жодних вказівок ні на орнамент, ні на техніку ковр\ів не дають. Все ж на їхній підставі можливо зробити деякі висновки: по-перше, коври були речами звичайними в князівському вжитку; по-друге, – їх вживано, мабуть, переважно для постилання на долівці; потретє, саме головне, цей спосіб вживати ковр\ів, а особливо та картинка на Вітачовському з'їзді, коли всі князі, зібравшись (можливо, в полі під наметом), сиділи вкупі на одному ковpі, – дають право сказати, що ми маємо перед собою типові східні звичаї, східню маніру. Пробуючи уявити, якими саме були коври цієї доби, мусимо визнати, що вони мали скоріше східній, ніж західній характер; що ж до художніх впливів на місцеве виробництво, коли воно було в цю добу, то, очевидно, це були впливи східні.

Печеніги, тюрки, половці, берендії, чорні клобуки – досить кочових народів блукало та навіть тоді осіло по степах України – народів, що кохались в отарах овець і мали багато шерсти для виробів; саме від них можна було позичити цього роду тканини, але це не виключає можливости приходу ковр\ів здалека. Різні джерела говорять про вивіз на Україну паволок та інших дорогих тканин із Візантії, шовкових матерій із Сходу. Цілком можливо, що серед цих ковр\ів, про які так часто згадує літопис, були вивезені з Візантії й Сходу.

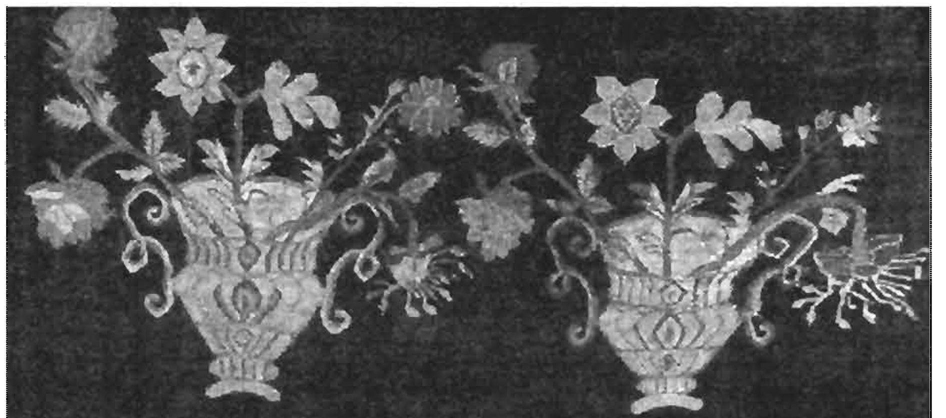
Старі ілюмінатори рукописних книжок, що відображали на мініятюрах деякі з вище згаданих нами епізодів, не робили спроби передати орнамент ковр\ів. Наприклад, на мініятюрі „Стополк потаи смерть оца своего" – князя Володимира намальовано загорненим не в ковер, як було фактично, а в білий саван.

Можливо, що на деяких фресках Кирилівської церкви, як думають декотрі дослідники, ми маємо виображення ковр\ів. На жаль, ці фрески зараз у такому стані, що годі сказати щось певне про орнаменти виображених на них ковр\ів.

Відомостей про коври на Україні в XIII–XIV ст. не пощастило знайти, але для XV ст. маємо певні вказівки, принаймні, на широкий підвіз східніх ковр\ів на Україну. За словами Зіморовича, 1474 року у Львові платили за азійський „коврець" по золотому за лікоть. 1480 року вірмен Лукаш проводить через Львівське мито, між іншим, і два коври.

Східній ковер, який грав велику ролю в хатній обстановці західньої Европи, йшов широким потоком через Україну на захід і під час цього транзиту певна кількість ковр\ів залишалась на Україні. В описах українських замків 1552 року, Черкаського, Каневського, зазначено, що замковому старості йшло „от корована, кгди з орді йдеть... старосте камка александрійская на золоте, литра шолку, ковер, тиж ми...".

Князь Федір Сангушко, що володів маєтками в Західній Волині, в тестаменті 1547 року записує жінці, між іншим, „коверці".

Фрагмент килима з Полтавської губернії (1803 р., вовна, ручне ткання).

Оскільки в XVI ст. кохались у коврах на Україні видно вже з того, що, наприклад, у архімандрита жидичинського монастиря на Волині Гедеона Балабана року 1597 було „коберцов осмь чирвоних а чтири білих, за которие дано пултораста золотих полских". У Марії Ліневської пограбовано року 1600 „коберец который коштовал золотих осм полских". Місцевого чи закордонного походження були ці коври, джерела не говорять, але цілком певні вказівки й на місцеве виробництво в цю добу.

В пізніших описах початку XIX ст видно вже плутанину, замість заголовка „коври й килими" пишуть „коври".

Килимом звали на Україні тип безворсного двобічного ковра, який відповідає східнім килимам і палосам. Орнамент цієї групи тканин був у смужку з орнаментом геометричним, частіше вузький і довгий.

Ковер – термін найстаріший і за раніших часів загальніший; ним зазначали тканини різної техніки: ворсові-стрижені, безворсні, двобічні, аплікові, шовкові, проткані золотом і та ін.

Щодо орнаменту, то на Лівобережжі килимами звали переважно невеликі вузькі килими простої роботи в смужку з геометричним орнаментом.

2. Ковер, килим і коц

Коли не рахувати менш значних груп килимових тканин (налавники, полотарі, попередниці, безсаги тощо), а взяти лише ті, що їх вживають на встилання підлоги, стін, покривання лав, столів, то на Україні існують три головних назви для килимових тканин: ковер, килим і коц.

Найстаріша з цих назв – **ковер** – це термін, який вживається в літопису, починаючи з X ст., фактично панує й зараз і служить для зазначення взагалі коврових тканин. Який саме тип тканин зазначався раніш – невідомо.

Килим – пізніша назва, що має початок у XII ст. й уперше здибається, здається, тільки в куманському словнику. Килимом у Персії, Турції, туркменів звуть двобічну рівну, безворсну тканину.

Термін „**коц**" на Україні зустрічаємо на початку XVII ст.

Різниця між ковром, килимом та коцем могла полягати в техніці, орнаментиці, розмірі й призначенні; але треба зазначити, що писані джерела про килими в такому стані, що трудно по них точно з'ясувати всі ці питання. З одного боку, найстаріші звістки лаконічні й не дають жодних вказівок щодо орнаменту й техніки коврових тканин; з другого боку, пізніші дані – церковні описи, плутають терміни, і „коврами" називають не тільки коври, але й килими, й навпаки, „килимами" називають коври, рідко говорячи, про які власне чужоземні чи українські килими йде мова. Щоправда, це симптоматично. Коли термінологія плутана, то це свідчить, що й фактична різниця між ними меншає, можливо тому, що орнамент ковра переходить на килим.

Подивившись на коврову промисловість зараз, чи, принаймні, наприкінці XIX й на початку XX ст., побачимо панування майже виключно техніки килима (безворсної й двобічної); ковр\ів ворсових майже не роблять. Килимова техніка, в своїх простіших формах рахункова, – була, очевидно, в XVII–XVIII ст. збагачена впливом гобеленової техніки – вільної нитки. Взявши від гобелена позитивну сторону, український килим, на щастя, не взяв тої високої технічної досконалости, яка вимагала колосальної витрати часу і праці. Вона тягла ковер до картини. Тому ці українські півгобелени, присутні своєю простотою й швидкістю техніки широким колам майстрів, мали перед собою широкі можливості, яких був позбавлений рахунковий килим і не мав ворсовий ковер, все ж складніший технічно.

Правда, це ніби заперечують коци – коври ворсові, що їх у великій кількості робили саме по містах – у Харкові, Київі. Може архівні дані з'ясують чому саме й коци саме робили не коверниці, а коцарниці...

За пізніших часів, коли починаємо зустрічати терміни „ковер" і „килим" – бачимо, що вони відрізняються й кожному термінові відповідає окремий зміст.

Як на зразок різниці в орнаменті ковра й килима можна показати на опис ковра й килима, подарованих Головатим до походної церкви війська Чорноморського. Вони описані так: „Ковер шерстяной малороссійской работы на жолтом поле з цветами и килимец полосатий шерстяной, дарованние Господином войсковим Судьею Головатим".

Для орнамента ковра тут як характерні ознаки – квіти, на однакім загальнім полі, а для килима – смуги.

В описах майна деяких церков особливо чітко видно різницю між коврами й килимами.

М. Грушевський дає перелік різних турецьких ковр\ів, що їх одержували з Турції великі львівські купці й переправляли далі до Торуня й Ґданська.

Значно рідше здибаються вказівки на західньо-европейські.

Звичайною назвою для ковр\ів і килимів місцевого виробу прийдеться визнати слово „простой", „простої роботи".

(Закінчення на стор. 22)

ПОСТАТІ

Поети не бувають старими

У день Зелених Свят – Ліда Палій і я, члени однієї з управ колишнього Об'єднання українських письменників „Слово", членом-засновником якого була в 1957 році Наталя Лівицька-Холодна, привітали видатну українську поетесу з її сторіччям.

Наталя Лівицька-Холодна живе у Торонто в пансіоні для старших людей ім. Івана Франка, що має славу одного з найзразковіших в Канаді.

Пані Наталя помітно втішилася нашій візиті й запросила до своєї чепурної кімнати, з великим вікном, з якого відкривається гарний, повний розкішної зелені краєвид. На стіні в кімнаті – велика ікона Богородиці пензля її онука. Він також маляр, як і його дідусь, чоловік пані Наталі, відомий український маляр Петро Холодний.

Під стіною – невеличка етажерка, на якій стоять збірники „Слова", журнали „Сучасність" й інші видання. А особливо втішилася пані Наталя, коли ми розповіли їй, що її пам'ятають в українському світі – і в діяспорі, і в Україні: 21 червня Всесвітня служба Радіо України в Києві присвятила їй програму, у якій, крім біографічних інформацій, звучали її вірші.

У цій же програмі повідомили, що у видавництві ім. Олени Теліги, в Києві, тепер виходить книжка про Наталю Лівицьку-Холодну, яку підготувала працівник-науковець Музею української літератури в Києві Катерина Криворучко.

Після виходу книжки у світ відбудеться урочиста презентація в будинку вчителя у Києві. Згадали також, що в тижневику „Свобода" земляки пані Наталі, Володимир Поліщук та Василь Пахаренко, з Черкаського університету ім. Богдана Хмельницького, зворушливо вітають поетесу з її століттям, – „Свобода" вмістила велику статтю про неї з її гарною знімкою, пера Марти Тарнавської.

А в останньому числі журналу „Віра", що виходить в Америці (головний редактор Тамара Скрипка) є стаття про поетку відомого перекладача літературного критика Ростислава Доценка.

Пані Наталя сказала, що знає журнал „Віра" й чула прізвище Доценка, почала міркувати – чи він часом не споріднений з тим Доценком, що був колись в уряді УНС?

З приємністю повідомляємо читачів, що Наталя Лівицька-Холодна, як на її вік, добре тримається. Її обличчя зберігає всю одухотвореність довгого творчого життя. Емоційно вона зворушується до сліз.

Наталя Лівицька-Холодна – автор талановитих патріотичних і ліричних віршів, зібраних у збірках: „Вогонь і попіл" (1934), „Сім літер" (1937), „Поезії старі й нові", у яку ввійшли нові повоєнні збірки „На грані", „Перекотиполе", „Остання дія" (1986). Поезії Наталі Лівицької-Холодної промовляють і до думки, і до душі, вони свідчать, як глибоко поетка знає рідну мову, як віртуозно передає нею почуття. Пані Наталя є також автором книжки „Шлях велетня" (1955) – талановитої популярної розповіді про життя Тараса Шевченка.

Народилася Наталя Лівицька- Холодна на хуторі коло містечка Глем'язова, колишнього Золотоноського повіту, на Київщині. В книжці спогадів її матері Марії Лівицької „На грані двох епох" знаходимо багато прецікавого про родину й обставини – політичні й інші, у яких виховувалася українська поетеса. Зацитуємо декілька рядків: „Діти виховувалися в революційно-національному дусі. Але не було шовіністичної тенденції... ми прищеплювали їм людяність, толеранцію до людей іншої національности і любов і пошану до людей фізичної праці.

Ми в доступній для дітей формі подавали їм образ національного й соціяльного поневолення народу...". Згідно з цими спогадами, ідеологічно мати більше схилялася до розв'язання в Україні, в першу чергу, соціяльних проблем. Тим часом батько „твердо стояв на тій позиції, що спершу мусить прийти національне визволення з-під російського ярма і створення української держави. Виховний вплив і авторитет батька були сильніші моїх, і тому діти наші стали українськими патріотами-націоналістами".

Прощаючись з Наталією Лівицькою-Холодною, ми пообіцяли незадовго знову її відвідати, з якимись гарними для неї новинами.

Ми певні, що такі новини не забаряться, бо справді український світ – ані в діяспорі, ані в Україні – не забуває своєї поетки.

Світлана Кузьменко,
Канада

„Сім вогненних літер..."

В цвинтарній тиші сірих кам'яниць
Ім'я єдине в світі громом блисне:
Сім літер,
сім палких вогненних лиць.
І серце знов –
жива струна напнята –
Наллється кров'ю
й співом забринить.
Ти вся моя від Дону по Карпати,
Й так солодко Тобі одній служить.

У цих рядках – глибинний сенс життя й творчости шляхетної жінки, прекрасної поетки, справжньої українки Наталі Лівицької-Холодної. У них же першопричина сімдесятилітнього шельмування й вимушеного забуття в окайданеній Батьківщині. Лише сьогодні, здобуваючи волю, заново відкриваємо для себе цей непересічний талант, цю долю, принесену на олтар України.

Поетесі виповнилось сто літ. У її особі – найстаршого українського письменника – наша література початку XXI ст. підтримує живий зв'язок з лицарями УНР, ґенерацією 20-их років, міжвоєнної еміґрації, з леґендарними клясиками.

Народилася Наталя Андріївна Лівицька 15 червня 1902 р. в родині українських інтелігентів на мальовничому хуторі біля містечка Гельм'язева (тепер Золотоніського району Черкаської области). Бабусина ласка, козацьке весілля й таємнича зажура степів, добрі, щирі земляки з піснями, казками, легендами, солов'їною мовою наділили дівчину чарівною вродою й неабияким даром мистецьким, а ще дали силу не зректися цього краю, свого народу в пізніші найпекельніші часи.

Перші роки юности – навчання в Золотоніській гімназії, напівдитяче кохання, полум'яну мрію про відродження Вітчизни, – брутально перекреслила російсько-большевицька займанщина. У 1920 році Н. Лівицька – донька міністра УНР – мусила еміґрувати за кордон. Думалося – на рік-два, виявилося – на все життя. Середню освіту закінчувала вже в чеському містечку Подєбради (там був найбільший центр міжвоєнної української діяспори). Опісля студіювала романські літератури в празькому Карловому університеті. З 1927 року замешкала у Варшаві, де й стала дипломованим літературознавцем. Біль вигнання гамувала творчість, а також подружнє щастя (Наталя вийшла заміж за знаменитого мистця Петра Холодного -молодшого. Опріч того, в Подєбрадах, у Празі, згодом у Варшаві поетці пощастило заприязнитися і працювати разом з такими ж молодими, енергійними, талановитими, безмежно відданими Україні мистцями – Є. Маланюком, Оленою Телігою, Л. Мосендзом, Ю. Дараганом. Згодом усі вони стануть визначальними постатями української літератури на вигнанні.

1929 року, поруч з Липою, Маланюком, Чикаленком, Холодним, Зайцевим, Лівицька-Холодна стала фундатором варшавської літературної групи „Танк", а незабаром, після її розпаду, – групи „Ми". Ця остання діяла до 1939 року, видавала часопис, утримувала видавництво „Варяг", що добре прислужилося популяризації украйського слова.

Друга світова війна знову зворохобила світ. Н. Лівицька поневіряється по таборах „Ді-Пі", мешкає в німецьких містах Оффенбах, Майнцкастель та Етлінґлен. 1950 року переїздить до США. Як і більшості „недострілняих" українців, в Америці їй доводиться, попри високу освіченість і досконале володіння кількома европейськими мовами, 17 років заробляти на хліб насущний тякою фізичною працею на фабриці. Нині письменниця живе у Канаді.

Про витоки своєї творчости поетка згадує уже в зрілому віці: „Я почала писати, як мені було років 9-10. То були вірші, надхнені читанням або народними піснями. Я пригадую, моя мама дала їх прочитати одному знайомому студентові, це був пан Зоц. Він, читаючи, сказав: „Пахне Гайне". А я Гайне тоді ще не читала" („Сучасність", 1985).

Досьогоднішня поетична спадщина Н. Лівицької-Холодної складає три книжки: „Вогонь і попіл" (Варшава, „Варяг", 1934 р.), „Сім літер" (Варшава, „Варяг", 1937), та „Старі й нові поезії" (Нью-Йорк, „Союз Українок Америки", 1986 р.). Кожна наступна з цих збірок – новий, ширший обрій художнього світу поетки. „Вогонь і попіл" – це справжній шедевр інтимної лірики. Б. Бойчук та Б. Рубчак у знаменитих „Координатах" докладно характеризують героїню збірки, наголошуючи, що їй властиве „кохання майже завжди заборонене, скрите; дуже часто жорстоке і буремне – часами просто з наркотичними ефектами. Лірична героїня зваблює сильних чоловіків гіпнотичною силою „фам фаталь" (*фатальної жінки,* – **В. П.**). Часто... стає жертвою їхнього чару, обезвічено в'яне в обіймах, знаючи: все це закінчиться якимсь неозначеним лихом, а проте не можучи боротися зі спокусою". З романтичної традиції походить „туга за квіткою щастя, цвітом папороті, а навіть і меланхолійний песимізм, почуття утрати і порожнечі, що в ньому навіть ніжність появляється „гірким заломом на устах" („Координати", Антологія сучасної української поезії на Заході. Вид-во „Сучасність". 1969). У цій збірці авторка осягає власне індивідуальне, жіноче, національне Я, аби в наступній – „Сім літер" (що прочитується УКРАЇНА) поширити діяпазон поетичного світосприймання, прийти до осмислення величі Батьківщини, її страдницької долі. У кожному рядку книги болить Україна, і той біль кличе до спротиву, до порятунку оскверненого краю:

Така й тепер Ти, Україно,
Як за Шевченка і панів,
І воскресіння ждуть руїни
Під степового вітру спів.
І ждуть поля полків залізних,
І прагне крови знов земля,
Сама скривавлена і грізна,
Марія їх благословля.

Апокаліптичну готику і демонічно темне бароко „Сімох літер" наскрізь просвітлює мотив незнищенної віри у визволення: „І відроджена встане й буде Королівною бранка сумна". Оця віра, певно, й була тим єдиним, що дозволило вижити, вистояти, не зламатися – і таки перемогти.

У „Старих і нових поезіях" відкривається третій, уже планетарний обшир. Це спроба діялогу з Вічністю, з Творцем, спроба, до якої приходить врешті кожна мисляча людина, – розкрити таємницю буття, добре розуміючи при тому, що вона незбагненна („Бо Ти без відповіді, Ти – лише Питання").

Головну проблему „Старих і нових поезій", гадаю, найвлучніше окреслив професор І. Фізер: „Поетичні роздуми зосереджуються на двох кардинальних загадках: на існуванні трансцедентальної дійсности та кінця людського життя... Перша загадка виявлена суперечливою серією образів, які або конвенціонально стверджують наявність такої дійсности, або кидають виклик існуючим конвенціональностям... Співіснування сумніву і віри у поезії Н. Лівицької-Холодної стає прелюдією до глибоких інтимних роздумів над вічністю.

Друга загадка не менше суперечливо виявлена. Кінець людського існування – це або „янгол смерти", „милосердна мати", „янгол з ясним лицем", що вщерть сповнюють ясністю душу, або суворий, старозавітній Єгова, що відсилає у вічний вогонь" („Віднова", США. 1987, ч. 6-7.).

Онтологічна двоїстість дозволяє Н. Лівицькій, якщо й не проникнути в таїну вічности, то бодай відчути її багатовимірність, багатоплощинність, а отже, наблизитися до трансцедентального і таким чином виконати головне покликання Поезії...

Важкий хрест ліг на душу цієї тендітної жінки, одначе, гадаю, сьогодні, попри всі муки і втрати, вона невимовно щаслива, адже дочекалася, здавалось, неможливого, – того, чому присвятила життя, того, заради чого прийняли смерть тепер уже легендарні її сучасники, друзі: С. Петлюра, О. Олесь, Є. Коновалець, О. Ольжич, Олена Теліга, Є. Маланюк..., дочекалася воскресіння Батьківщини. Отож приймімо з любов'ю одухотворене слово цієї достойної, щасливої людини.

Василь Пахаренко,
Черкаси, Україна

ФІЛАТЕЛІЯ

На марках – скити

Пошта України у випусках нових знаків оплати постійно звертається до історичної тематики, сягаючи найдавніших часів. В зібраннях філателістів вже є чимало марок, присвячених козаччині та її провідникам, старовинним містам і пам'яткам архітектури. Нинішнього року вийшла у світ серія марок, які розповідають про скитів, що населяли терени нинішньої України у VII ст. до н. е. Скити займалися землеробством, скотарством, але й воювали, навіть перемогли перського царя Дарія.

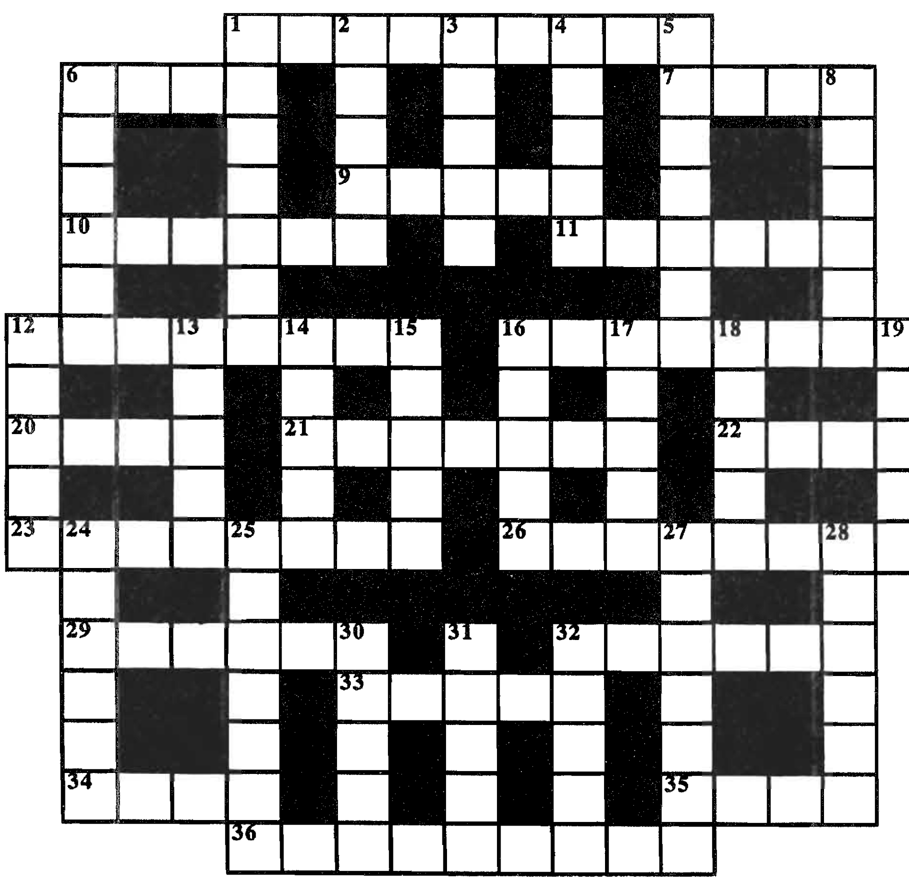
У III ст. до н. е. сармати витіснили скитів з їхніх земель, але вони зберегли свою державу в Криму до II ст. н. е., коли її знищили готи.

На марках показано скитського царя, обладунок вояків, а також легендарну амазонку – жінку-воїна.

Л.Х.

Хрестиківка

Горизонтально: 1. Нерівний шлюб. 6. Сільське поселення. 7. Український антрополог-еміґрант. 9. Урядова нагорода. 10. Старовинне село біля Кам'янця-Подільського. 11. Пахощі. 12. Відпочинкова оселя УНСоюзу. 16. Система заходів для захисту від епідемії. 20. Найменша частина хемічного елементу. 21. Актор. 22. Стусан. 23. Фортеця. 26. Зустрічі-змагання. 29. Місто, у якому відбулась 35-та Конвенція УНС. 32 Радний УНСоюзу. 33. Місто у Франції. 34. Дерево. 35. Українське „Гальо!". 36. Російський клясичний композитор.

Вертикально: 1. Село, де народився Т. Шевченко. 2. Загальнообов'язковий акт державної влади. 3. Карета з відкидним верхом. 4. Хвойне дерево. 5. Тижневик УНСоюзу. 6. Коштовний метал. 8. Церква в Польщі. 12. Почесна членка УНС в Чикаґо. 13. Плян. 14. Місто на Харківщині.15. Дія, операція. 16. Фортеця на Запоріжжі. 17. Одиниця адміністративного поділу. 18. Коральовий острів – держава в Мікронезії. 19. Парні органи видільної системи у людей і тварин. 24. Споживання їжі ввечері. 25. Сходи на горище. 27. Предсідник УНСоюзу. 28. Президент УККА. 30. Ім'я Бальзака. 31. Повідомлення, анонс. 32. Поет.

Склав **Л. Хмельковський**

Я сім'ячко – твоє...

Ніла Висоцька народилась і виросла на Донеччині, закінчила механіко-математичний факультет Київського університету ім. Шевченка. В 1982 році доля закинула Нілу Висоцьку в Росію, на Камчатку, де вона працює і пише вірші.

Вміщуємо її поезію з нової збірки „Душа почувається вдома". Вірш нам надіслали з редакції газети „Батьківщина", яку видає Національно-культурна автономія українців Камчатки.

Яка ти славна, юнко Україно.
Чарівна змова брів твоїх і вуст,
Зваблений сміх,
постава тополина,
Лукавий погляд і здоровий глузд.
Яка ти гідна, жінко Україно,
Хоч на чолі лежить гірка печать:
Крізь вільну вдачу,
думку самостійну
Вдовина скрута і жага ячать.

Яка ти сильна, мати Україно.
Благословляю долю не гнучку,
Що не одного викохала сина
І не останню видатну дочку.

Яка ти мудра, бабцю Україно:
Статечний розсуд, стигла доброта
І сивий сум, як зграя журавлина,
У вічний вирій вільно відліта.

Яка ти рідна, ненько Україно.
Від тебе взявши напрям і мету,
Я сім'ячко твоє, твоя пір'їна,
Мережу обрій твій і на льоту
Твою красу і велич осягаю,
І кожну іпостась твою святу
В своїй душі плекаю і збагаю.

Українські...

(Закінчення зі стор. 20)

Прямі вказівки на коври й килими місцевого виробництва здибаються дуже рідко, й мають назву то ковры „здешняго дела", то „литовских", „черкасских".

У слобожанського генерал-майора Шидловського на початку XVIII ст. було поруч з перськими і турецькими килимами також декілька килимів черкаської роботи, між якими був „килим взорчастий черкаський".

Можливо різно розуміти вираз „простой", що його часто вживається по описах майна для ковров і килимів місцевої роботи: цим словом могли зазначати прості селянські вироби, могли лише підкреслювати, що ці коври не закордонної роботи. У всякому разі, треба на підставі цього виразу визнати, що в очах населення місцеві килими вважались менш цінними, ніж закордонні.

Це, звичайно, ніяк не зменшує їхнього ні наукового, ні художнього інтересу. Не кажучи вже про те, що самі прості селянські килими мають часом велику наукову цінність як матеріял етнологічний, але майстерні ковров і килимів, що були по різних місцевих панських маєтках, могли виробляти речі високої технічної й художньої вартости. Вказівки на ці панські майстерні цінні, між іншим, ще й тим, що дають деякий, правда, дуже незначний, матеріял для історії художніх і технічних впливів на український ковер.

У половині XVII ст. гетьман Станіслав Конецпольський закладає фабрику шовкових тканин, макатів і ковров у Бродах. У цьому ж столітті існувала фабрика коврова в Сохачові. У XVIII ст. значна фабрика ковров була в Янушполі на Поділлі, закладена маткою судді Северина Бунари. Цю фабрику 1791 року оглядав Костюшко, який замовив ковра, сам вибрав колір, а автор мемуарів відрисував взір. На початку XIX ст. Вацлав Ржевуський, відомий аматор східних речей і східнього побуту, заклав у своїх маєтках Саврані й Байбузовці майстерні килимів за східніми зразками. Серед коврових фабрик-майстерень Правобережжя треба згадати нарешті майстерню в Юполі генеральші Скородум.

Про панські коврові майстерні Лівобережжя в XVIII–XIX ст. маємо численніші відомості. У щоденнику Марковича зустрічаємо цілу низку згадок про коберників та коберниць, що працювали для нього по чернігівських його маєтках. На жаль, ці записи нічого не говорять про орнамент килимів. Харківська губернія вславилася на початку XIX ст. своїми ковровими фабриками. У графа Гр. Кушелева на Чернігівщині (десь у Хмельнику, чи в Острі) була фабрика коврова, де між іншим, робили коври на зразок гобеленів з виображенням пейзажів.

1836 року на суконних фабриках князя Юсупова та інших дідичів у Прилуцькому повіті ткали також і двобічні килими. 1837 року на сільськогосподарській виставці виставлено килими фабрики Е. Кулябкиної з Лубенщини гр. Васильчикової – вузький килим „на манер английский", з фабрики А. Попова Полтавського повіту, килим „на манер персидский", а також килими фабрик коврових Е. Ріттер, О. Миницького та Галаганової, що виставила килим „пристрижной".А. Арандаренко, в „Записках і Полтавської губернії", з численних коврових майстерень, що були за його часів на Полтавщині, зазначає лише килимарську фабрику Масолової в Новоселивці, Полтавського повіту; в Лохвицькому повіті в Худоліївці, в Бербенцях та Савицького в Луговинах; у Роменському повіті – у Новицької в Слободі.

Коврова майстерня була в Сараштова, на Полтавщині (Кричев), в селі Малютинці, на Полтавщині, в Селецької, в Роменському повіті в Мазаренки. Остання робила коври на вивіз до Москви. У Золотоніському повіті, як оповідають селяни, на панщині мали майстерні коврові в Келеберді – Каневські, в Прохорівці – Максимовичі й у с. Шушках – Деркачі.

Окрім панських майстерень, було чимало монастирських і серед народа, як на Правобережжі, так і на Лівобережжі, як по селах, так і по великих містах. З останніх Харків і Київ найвідоміші виробами, переважно коців. Київські цехові книги ткацького цеху виразно свідчать, що й у Києві були десятки майстрів і майстрих, які брали до себе в науку місцевих київських міщан і селян з провінції.

Данило Щербаківський

(Передруковано з журналу „Народне мистецтво" з дозволом, 1-2, 1998).

СПОРТ

Футбол

З 31 серпня по 7 вересня у Києві вперше відбудеться чемпіонат Европи з футболу серед інвалідів.

У турнірі візьмуть участь сім команд – з Англії, Еспанії, Ірляндії, Голяндії, Португалії, Росії та України. Відкриття і фінал чемпіонату відбудуться на стадіоні „Олімпійський", ігри в групах – на стадіонах „Динамо" і ЦСКА. Черговий чемпіонат світу з футболу серед інвалідів-ампутантів відкриється 5 вересня у російському місті Сочі. Участь у ньому візьмуть команди Англії, Аргентини, Бразилії, Ґани, Молдови, Росії, України і Уругваю.

У церемонії відкриття чемпіонату візьмуть участь Президент України Леонід Кучма, прем'єр-міністр Анатолій Кінах і керівники провідних спортивних організацій.

Студентська збірна України з футболу в закритій залі 28 серпня вийшла до чвертьфіналу чемпіонату світу, який відбувся в Угорщині. Українці посіли друге місце в групі, поступившись в останній грі угорцям з рахунком 1:0. У чвертьфіналі збірна України змагалася 29 серпня з командою Ізраїлю. У чвертьфіналі грали також Угорщина – Португалія, Росія – Югославія, Італія – Еспанія.

Змагання 1/16 фіналу Чаші України запам'яталися сенсаційними результатами: боротьбу за почесний трофей припинили шість клюбів вищої ліги. „Динамо" у Житомирі, „Шахтар" у Черняхові отримали доволі впевнені перемоги і заслужено продовжать боротьбу у 1/8 фіналу.

Услід за маріюпільським „Металюргом", який вибув з боротьби ще у попередньому колі, турнір залишають запорізький „Металюрг", харківський „Металіст", олександрійська „Поліграфтехніка", одеський „Чорноморець", львівські „Карпати" та симферопольська „Таврія".

ЖИТОМИР. – 24 серпня під час гри за футбольну Чашу України між житомирським „Поліссям" і київським „Динамо" група вболівальників „Динамо" у складі більш ніж сто осіб на стадіоні поводилася нахабно – кидали димові шашки, плястикові пляшки, каміння, піднімала лави. На кілька хвилин було припинено гру. Після закінчення гри вони почали чинити опір групі міліції біля службового входу, але бійці спецпідрозділу „Беркут" (на центральному вході їх було шестеро), витіснили молодиків на вулицю.

27 серпня місцевий суд у Житомирі стосовно двох неповнолітніх затриманих виніс офіційне попередження батькам, троє дорослих були покарані за хуліганство – двоє вболівальників дістали по 10 діб адміністративного арешту, а один – 5 діб.

Нападаючий збірної України Сергій Ребров, бореться за м'яч із гравцем збірної Ірану Яхой Гольмохамаді (праворуч) під час товариської футбольної гри на стадіоні „Олімпійський" у Києві 21 серпня. Гра закінчилася з рахунком 0:1 на користь збірної Ірану.
Фото УНІАН

Шахи

В Куала-Лумпурі (Маляйзія) 27 серпня фінішувала юнацька Олімпіяда, в якій серед 28 команд з 20 країн брала участь і українська команда, яка зайняла в результаті другий рядок в турнірній таблиці. Кращим в нашій команді був наймолодший гросмайстер світу Сергій Карякін, а за процентним показником відзначилася Наталія Здебська – 81 3 відс. перемог.

Легка атлетика

КИЇВ. – 24 серпня з нагоди Дня незалежности на Хрещатику відбувся традиційний одинадцятий щорічний Київський міжнародний напівмарафон „Чаша Незалежности – 2002". Відстань пробігу – 21 тисяча метрів від Европейської площі до площі Лева Толстого. У бігу взяли участь близько 3 тисячі осіб, серед яких були працівники чужоземних посольств в Україні, професійні спортсмени, інваліди на візках, діти, молодь, люди похилого віку. Біг тривав близько 2 годин.

Вдалими виявилися для українських бігунів міжнародні легкоатлетичні змагання, які відбулися 27 серпня в бельгійському місті Льєжі. Срібний переможець минулорічного молодіжного чемпіонату Европи Іван Гешко з Кіцмані Чернівецької области, який паралельно представляє Хмельниччину, фінішував другим на відстані 1 миля, пропустивши вперед лише кенійця Роберта Роно і залишивши позаду ще трьох кенійців, одного мароканця та низку інших бігунів з високими особистими рекордами.

Тому ж Робертові Роно Іван Гешко, до речі, поступився нещодавно і на міжнародних змаганнях у Познані (Польща), але на відстані 1500 м. І там Іван також виграв у кількох сильних атлетів. Враховуючи те, що подібне українським бігунам вдається рідко (за винятком Сергія Лебедя, який входить до світової кросової еліти), можна пригадати минулорічну серію Івана Гешка, коли він двічі поспіль в Греції переміг всіх конкурентів з Африки. У Льєжі відзначилася також українка Ірина Ліщинська, яка показала третій результат на тій же милі.

78-літня киянка, найстарша учасниця напівмарафону Олена Чуб, яка другою подолала 9-кілометрову відстань і стала срібною переможницею у своїй віковій групі змагань. *Фото УНІАН*

Стрільба

На етапі Чаші світу у німецькому Мюнхені українські снайперижінки вибороли 26 серпня дві срібні нагороди. Зі стрільби з гвинтівки з 50 метрів з трьох положень українка Калниш посіла друге місце, в стрільбі з пістолета з 10 метрів Оксана Костевич поступилася лише китаянці Тао Луна.

Теніс

Українки Олена Татаркова і Тетяна Перебийнис заявлені в основній сітці парного розряду турніру „US Open". Олена Татаркова грає в парі з аргентинською тенісисткою Лаурою Монталво. Їх першими суперницями стане американська пара Ешлі – Тейлор. Набагато більш серйозні суперниці дісталися українсько-білоруській парі Перебийніс – Пучек. У першому колі дівчатам протистоятиме пара Гінгіс – Курникова. В одиночному розряді українки припинили боротьбу ще у другому колі кваліфікації.

Волейбол

У хорватському Загребі 26 серпня закінчився молодіжний чемпіонат Европи серед дівчат, на якому українська команда посіла друге місце, поступившись у фіналі команді Польщі з рахунком 3:0. Молодіжна збірна України хлопців на чемпіонаті Европи в польському місті Цетневі буде боротися лише за 4-8 місце.

ПОДЯКА

З нагоди видання і поширення в Україні праці Олександра Панченка п. н. „Мирослав Прокоп – нарис політичного портрету", а також в результаті громадської зустрічі в НТШ в Нью-Йорку, 9 червня, ц. р., я одержав чимало привітів від окремих громадян і установ. Цією дорогою висловлюю мою щиру подяку, зокрема за схвальні думки про мою працю.

При цій нагоді хочу ще раз наголосити, що приязні відгуки спрямовані на мою адресу, сприймаю як признання зусиль, трудів і жертовности тисяч учасників організованого українського революційно-визвольного руху мого і наступних поколінь, які в заранні своєї молодости визнали службу своєму народові незмінним обов'язком, і, завдяки зусиллям яких могла на наших очах відродитися сильна, хоч незавершена ще будівля незалежної української держави.

Мирослав Прокоп

КАТАЛОГ КНИЖОК
ВИПРОДАЖ

Автор і назва	Ціна в доларах
Академія Наук України. Інститут Економіки. Економіка України: минуле, сучасне і майбутнє. Матеріяли Першого конгресу Міжнародної української економічної асоціяції (українською і англійською мовами). Київ, Наукова думка, 1993, стор. 356.	12.00
Винниченко, Ігор. „Україна 1920-1980-их". Депортації, заслання, вислання. Київ, видавництво „Рада", 1994 р., стор. 125.	3.50
Голод, Марія-Анна. „Янгол у наймах". Старосвітські легенди. Київ, видавництво „Рада", 1995 р., стор. 77.	2.50
Горлач, Степан. „Хрестини незалежності". Київ, видавництво „Рада", 1994 р., стор. 190.	6.00
Горохович, Антоніна. „Батьки і діти". Вінніпег-Торонто, 1990 р. Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада, стор. 176.	8.00
Знаки. 155 стародавніх українських вишивок. Видавництво „Соняшник", Київ, 1992 р. Великий формат. М. обкл. Стор. 72.	8.00
Камінський, Анатоль. На перехідному етапі. „Гласність, перебудова і демократизація на Україні". З передмовою Мирослава Прокопа. Мюнхен, 1990. стор. 624.	12.00
Коссак Орест. Англо-український словник з інформатики та обчислювальної техніки. Словник містить понад 15,000 термінів з інформатики, комп'ютерних технологій та інженерії. Стор. 304. Тв. обкл.	11.00
Кошиць, Олександр. Спогади. Київ, видавництво „Рада", 1995 р. Тв. обкл. Стор. 385.	15.00
Міфи давньої Індії. Для старшого шкільного віку. Упорядкування, переказ із гінді, післямова Степана Наливайка. Малюнки Миколи Пшінки. Київ, „Веселка", 1992. Великий формат. Тв. обкл. Стор. 200.	15.00
Незабутні роки (1945-1950). Пам'яткове видання. Комітет колишніх учнів Української Реальної гімназії в Зальцбурзі. Тв. обкл. Нью-Йорк – Чикаго, 1987. Стор. 227	18.00
Останнім шляхом Кобзаря. Хронологія і дух походу-реквієму, присвяченого 130-річчю перепоховання Тараса Шевченка. Вступне слово Леоніда Кравчука – колишнього президента України. Великий формат. „Український Літопис", Тв. обкл. Київ, 1994 р. Стор. 279	20.00
Сверстюк, Євген. Блудні сини України. Літературно-критичні статті і виступи автора, присвячених відродженню духовности й морально-естетичним проблемам. Київ, 1993 р. Тв. обкл. Стор. 255.	10.00
Слабошпицький Михайло. Українець, який відмовився бути бідним. Київ, видавництво „Рада", 1994 р. М. обкл. Стор. 174.	8.00

Ціни подані з пересилкою. Мешканці Нью-Джерзі повинні заплатити 6 % стейтового податку.

Адреса: SVOBODA, BOOKSTORE

2200 Route 10 West,

P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA

Ukrainian National Association Estate

Foordmore Road, Kerhonkson, New York 12446
Tel.: (845) 626-5641 • Fax: (845) 626-4638
www.soyuzivka.com • e-mail: sqss@aol.com

ЛІТНЯ ПРОГРАМА – 2002 РІК

П'ятниця, 30 серпня
10:00 веч. – ЗАБАВА, грає оркестра *„ЛУНА"*

Субота, 31 серпня
8:30 веч. – Концерт танцювального ансамблю *„СИЗОКРИЛІ"*
10:00 веч. – ЗАБАВА, грають оркестри *„ТЕМПО" і „ФАТА МОРГАНА"*

Неділя, 1 вересня
10:00 веч. – ЗАБАВА, грає оркестра *„МОНТАЖ"*

У кожну середу від 26 червня до 28 серпня
відбуватимуться „ГУЦУЛЬСЬКІ НОЧІ"
при звуках дуету „ГРИЦЬ і СТЕПАН"

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

запрошує своїх членів та українську громаду

на доповідь

„НІМЕЧЧИНА І УКРАЇНА: СУЧАСНИЙ СТАН ВІДНОСИН"

яку виголосить

д-р Ганс Юрген Досс

депутат німецького Бундестагу

Доповідь відбудеться

в суботу, 7 вересня 2002 р. о 5-ій год. по пол.

в будинку НТШ за адресою:

63 Fouth Ave. (між 9 і 10 вулицями), New York, NY.

УКРАЇНСЬКА СПОРТОВА ЦЕНТРАЛЯ АМЕРИКИ Й КАНАДИ (УСЦАК)

повідомляє українську громаду, що недавно появилася книга:

„УСЦАК І СПОРТ В УКРАЇНІ"

Книга-збірник віддзеркалює багаторічну спортову діяльність українських спортових товариств, клюбів, молодечих організацій в системі УСЦАК. Як зазначує відомий шахіст і спортовий діяч д-р Орест Попович у передмові до книги:

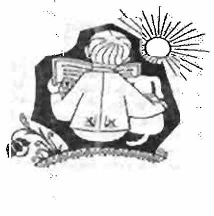
„Використовуючи інформацію в цьому збірнику, вдумливий читач в діяспорі та Україні зможе ясно і недвозначно виробити собі уяву про те, чим жили і що зробили для українського спорту провідники та активне членство УСЦАК".

Збірник-книгу упорядкував й приготовив до друку ред. **О. ТВАРДОВСЬКИЙ**

Книгу можна придбати за 35 ам. долярів разом з поштовою оплатою, пишучи:

USCAK, 68 Tuxedo Parkway, Newark, NJ. 07106-2823

Книга в твердій обкладинці, 472 сторінок друку і майже сотня світлин.

ВИПРОДАЖ!

Книгарня „Свободи" випродує річники

„ВЕСЕЛКИ"

За 1973, 1974, 1975, 1976 роки.

Тверда оправа. Тиснення золотом.

ДОБРИЙ ПОДАРУНОК ДЛЯ ДІТЕЙ І ВНУКІВ

Ціна 15 дол. за один річник з пересилкою

SVOBODA BOOKSTORE

P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany NJ 07054

ЗМІНА АДРЕСИ

❑ **„Свобода"** ❑ **„The Ukrainian Weekly"**

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

Дякуємо за турботу про хворих

Львівський державний онкологічний регіональний лікувально-діягностичний центр висловлює подяку за турботу про хворих, втілену в матеріяльній допомозі, яку надали українці з Америки за участю і посередництвом Оксани Качкинович.

Доброго вам здоров'я, блакитного неба, яскравого сонця, опіки Господньої!

І. Ковальчук,
головний лікар

ПОДЯКА

в пам'ять МИРОНА КАЧКИНОВИЧА-БІЛИНСЬКОГО

який відійшов у вічність 7 травня 2002 р. у Маямі Біч, замість квітів, отримано пожертви для онкологічного центру у Львові:

з Міямі Біч:

по	100 дол.	Оксана Пясецька, Неля і Павло Плечінь;
	50	Люба і Андрій Маринюки;
	40	Лідія Візерканюк;
по	25	Анна Івашко, Ірена Трач, Михайло Ковальчук;
по	20	Лідія Гладка, Тамара і Франк Гурини, Віктор Береговий;
	10	Ірина Ракуш;
	2	Люба Жовнярега;

з Чикаго:

	1018 дол.	Оксана Качкинович;
	200	д-р Дарія і д-р Ернест Пачовська-Ванг;
по	100	Галя і Роман Пачовські, Дарія і Мирон Яросевичі, Ірена і Мирон Лис, Нуся і Микола Ненадкевичі, Рома і Роман Байляки, Михайло і Гертруда Дуби, Родина Микитків
по	50	Богданна Попіль, Дарія і Іванко Менцінські, д-р Марія Дицьо, Андрій і Оксана Сороківські;
	25	Ярослава Жданів

Разом – 2580 дол.

У 40-ИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ

у вічність нашого улюбленого БРАТА

бл. п.

БОГДАНА ЯСІНСЬКОГО

Будуть відслужені Святі Літургії і Панахиди

5 вересня 2002 року Божого:

в церкві св. Покрови в Івано-Франківську;
в катедрі св. Юра у Львові;
в каплиці на Аскольдовій Гірці у Києві;
в церкві св. Михаїла в Калуші;
в церкві св. Тройці в Тернополі;
в церкві св. Миколая у Millville;
в церкві св. Тройці в Трентоні;
в церкві св. Миколая у Вільмінґтоні;
в церкві св. Варвари у Відні;

Просимо молитися за спокій Його душі!

Сестри – НАДІЯ ЖЕЛЕХІВСЬКА з родиною
– МАРІЯ ЯСІНСЬКА-МУРОВАНА з родиною
– ЛІДІЯ КЕЛЛЄР з родиною
та ближча і дальша родина в Україні, Америці, Австрії, Аргентині, Канаді, Казахстані і Польщі.

Ділимося сумною вісткою, що 23 серпня 2002 р. у „Chilton Memorial Hospital" в Pompton Plains, проживши 90 років, упокоївся в Бозі

св. п.

ІВАН СЕРДЮК

нар. в Україні

колишній працівник фірми HOW MEDICA, Rutherford, NJ.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 26 серпня 2002 р. з похоронного заведення „Synowiecki Funeral Home" в Картереті, Н. Дж., на Український цвинтар св. Андрія Первозваного в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

У смутку залишилися:

дружина	– МАРІЯ
син	– ІВАН
донька	– ЛАРИССА ДУЛИН
внуки	– НАДІЯ ДУЛИН та ІГОР ДУЛИН

Вічна Йому пам'ять!

ГЛИБОКЕ СПІВЧУТТЯ

для Достойних Панства:

ВОЛОДИМИРА та ХРИСТИНИ БАРАНЕЦЬКИХ

з приводу відходу у вічність братів

св. п.

ОРЕСТА СОТЕРА БАРАНЕЦЬКОГО

та

св. п.

МИРОНА БАРАНЕЦЬКОГО

Вшановуючи пам'ять Покійних складаємо 200 дол. на Фундацію Приятелів Енциклопедії України.

ЯРОСЛАВА та ВОЛОДИМИР ТРЕМБІЦЬКІ

ПОДЯКА

Дня 27 квітня 2002 року по довгій і тяжкій недузі упокоїлася в Бозі наша найдорожча ДРУЖИНА, СЕСТРА, БРАТОВА, ТЕТА, БАБУНЯ І ПРАБАБУНЯ

бл. п.

ІВАННА ВОВК

народжена у Львові,
почесна членка СУА, довголітня референтка
стипендійної акції 33-го Відділу СУА ім. Лесі Українки в Пармі, Огайо.

ПОХОРОН відбувся в четвер, 2 травня 2002 року з української католицької церкви св. Андрія на парафіяльний цвинтар свв. Апостолів Петра і Павла. Домовину улюбленої БАБУНІ і ТЕТИ в її останню дорогу несли внуки: МАТЕЙ і СТЕФАН і сини племінників: ЮРКО, МАРКО, РОМАН і ШОН.

Цією дорогою висловлюємо сердечну подяку пароxові церкви св. Андрія о. Стефанові Паліводі та о. Северинові Ковалишину за відвідини хворої, уділення св. Тайн оливопомазання, за відслуження похоронних відправ, включно з теплим прощальним словом під час Служби Божої.

Дякуємо похоронному заведенню „Колодій–Лазута" за фахову і співчутливу обслугу.

Покійну прощали: голова Округи Огайо Іванна Шкарупа від Головної Управи Союзу Українок Америки, Ірини Куровицької – голови СУА, Анни Кравчук – почесної голови СУА і Люби Більовщук – референтки стипендійної акції СУА, з якими Покійна співпрацювала понад 25 років, несучи поміч українській студіюючій молоді. Оля Дем'янчук – голова 33-го Відділу, по прощальнім слові, разом з почесною членкою СУА Іриною Кашубинською, перевели традицію Відділу, вкладаючи в домовину покійної Іванки грудку землі з могили Лесі Українки. За цей зворушливий акт і теплі прощальні слова наша глибока вдячність і подяка.

Всім добросердечним людям – знайомим, приятелям, головно союзянкам, за співчутливі слова розради і поміч в цей тяжкий для родини час наша сердечна подяка. Рівнож дякуємо за численну участь в похоронних відправах, молитви і чудові квіти та їх щедрі датки в св. пам'ять покійної Іванки на добродійні цілі.

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ:

по	100 дол.	Адам Вовк, Володимир і Ірина Кріси, д-р Юрій і Міля Русин, д-р Дарія Русин, Евген і Ольга Івах;
по	50	Іван Вовк, Стефан Вовк, Юрій і Христя Мичковські і д-р Стефан Стецура;
	40	Володимир і Марія Столяр;
	30	Наталія Іванів.
по	25	Стефанія Вільшанецька, д-р Микола і Надія Дейчаківські, Люба Мичковська, Леся Волошин, Василь і Ольга Ільчишин, Василь і Віра Ліщинецькі, Ярослава Малюца з родиною.
по	20	Родина Ковальських, Володимира Баслядинська, Ірина Кашубинська, Марія Грабська, Богдан і Ольга Дем'янчук, Стефанія Городиська, Люба Боднар, М. і Евгенія Гейниш, Марія Юрків, Теодозій і Лукія Гриців, Іванна Чайка, Ф. і Марія Явин, Роман Боднарук, Роман Семків, Донна Франк;
по	10	Ніна Сікора, Люба Лешньовська, Стефа Балагутрак, Ева Оліяр, Роман і Ірина Стахур, Ольга Охрін, Іванна Шкарупа, Марія Антонів, Ірина Дубас, Анна Кілярська, Анна Столяр, Дарія Федорів, Я. і Надія Русенки;

НА СЛУЖБИ БОЖІ:

по	20 дол.	Наталка Іванів, Ричард і Бетті Паул, Мілена Сокол;
по	10	Люся Медицька, Оксана Шараневич, Михайло і Анна Киник, Ірена Гургай, Елеонор Комінек;

НА БОГОСЛОВІЮ В РУДНО:

	50 дол.	Наталка Іванів;
по	25	д-р Володимир і Евстахія Ястремські, Марія Громяк;
	20	Богдан і Марта Ковч;

НА СУСПІЛЬНУ ОПІКУ 33-го ВІДДІЛУ:

	25 дол.	Олена Хміляк;

НА ШКОЛУ СВ. ЙОСАФАТА:

	20 дол.	Стефа Хома;

Хай Всемогучий Господь винагородить всіх своїми щедрими ласками.

Муж АДАМ ВОВК і родина Покійної ІВАНКИ

У П'ЯТУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
смерти нашої найдорожчої і незабутньої
ДРУЖИНИ, МАМИ, БАБУНІ і ПРАБАБУНІ

бл. п.

ОЛЬГИ МИРОСЛАВИ КОВАЛЬЧУК

Будуть відправлені СЛУЖБИ БОЖІ

в неділю, 8 вересня 2002 р. в українських католицьких церквах:

Успення Пресвятої Богородиці в Маямі, Фльорида;
в монастирі оо. Василіян у Торонто, Канада;
в церкві св. Архистратига Михаїла, Дженкінтовн, Пенсильванія;
в церкві св. Великомучениці Теклі в Бродах, Україна.

Про молитви за спокій душі Покійної просить муж МИХАЙЛО і родина.

Для вшанування пам'яті моєї Дружини жертвую:

1,000 дол. на Український Католицький університет
500 дол. на стипендійний фонд при СУА
100 дол. на пресовий фонд Патріярхату

Михайло Ковальчук

Ділимося сумною вісткою, що в неділю, 28 липня 2002 р., упокоївся в Бозі наш найдорожчий і незабутній МУЖ, БАТЬКО і БРАТ

бл. п.

БОГДАН ЯСІНСЬКИЙ

нар. 1 січня 1923 року в Івано-Франківську

ПАНАХИДИ відбулися у Києві, Львові та Івано-Франківську.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ на цвинтарі в Княгинині, Івано-Франківськ.

Покійний був учасником бою під Бродами Дивізії Галичина та членом Першої Дивізії Української Національної Армії. Належав до Наукового Товариства ім. Тараса Шевченка та УВАН. Був членом Товариства За Патріярхат та Шкільної Ради УККА. Покійний також був довголітнім учителем та директором Школи Украïнознавства ім. Тараса Шевченка у Вашінгтоні, Д.К.., та відданим сином України.

У глибокому смутку залишилися:
дружина – ТЕТЯНА
діти – ІРИНА з мужем КЕННЕТОМ
– РОМАН з дружиною ХРИСТЕЮ
– МАРТА з мужем ІВАНОМ
сестри – НАДІЯ з мужем о. протопресвітером БОГДАНОМ ЖЕЛЕХІВСЬКИМ та родиною
– МАРІЯ ЯСІНСЬКА-МУРОВАНА з мужем АНТОНОМ та родиною
– ЛІДІЯ з мужем ВОЛОДИМИРОМ КЕЛЛЄРОМ та родиною
швагер – МИРОСЛАВ КІРЖЕЦЬКИЙ з дружиною ЛІДОЮ та родиною
кузини – НАТАЛКА і ОМЕЛЯН ТАТУНЧАКИ з родинами
ближча і дальша Родина в Україні, Казахстані і Америці.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів, родина просить складати пожертви в пам'ять Покійного на слідуючі цілі: Броди Лев або Івано-Франківська „Станиславівська" Державна Українська Гімназія.

Brody Lev
c/o Mr. Ostap Zynjuk
12523 Montclair Drive
Silver Spring, MD 20904
USA

Tatiana Yasinsky (Gimnaziya)
c/o Mr. Ostap Zynjuk
12523 Montclair Drive
Silver Spring, MD 20904
USA

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ

бл. п.

ОЛЕГА ВЕНҐЕРЧУКА,

відбудеться заупокійна Служба Божа із Панахидою, в неділю, 8 вересня 2002 року о год. 12 дня у церкві св. Юра, при 7-ій вулиці в Нью-Йорку. Під час відправ буде виставлена урна зі світлиною і землею із місця трагедії, де загинув незабутній ОЛЕГ, поміж іншими тисячами невинних жертв, 11 вересня 2001 року на „World Trade Center".

Просимо приятелів і людей щедрого серця до участи і молитов за загиблих та їх опечалених родин.

Родина.

В пам'ять ОЛЕГА ВЕНГЕРЧУКА зложили на УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ КАТЕДРУ у Києві в Україні, (пропущені пожертви):

Оксана і Ярослав Сидорак	100 дол.
Зеновія Сидорак	100
Роман і Клавдія Стефанюк	50
Карло і Клавдія Конрад	50
Софія і Володимир Левенець	25
Дмитро і Євдокія Сороханюк	25

НА ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ В ЙОГО ПАМ'ЯТЬ:

Оксана Луцька
Мирослава Федюк
Анна Кушнірчук
Олег і Роксоляна Метрінга
Дмитро і Ольга Нагірний
Анна і Володимир Стахів
Роман і Софія Придаткевич

Усім жертводавцям щедрих Божих ласк, а від родини найсердечніша подяка.

Вдова ОКСАНА і донька АНДРЕЯ ВЕНГЕРЧУК та мама СТЕФАНІЯ ЧОРНА, брат ОСТАП ВЕНГЕРЧУК, сестра ІРЕНА і МИКОЛА АНДРЕАДІС, сестра ЛІДІЯ і ПЕТРО МАТІЯШЕК та чисельна родина в Україні і Канаді.

бл. п.

ГРИГОРІЙ ОЗАРКІВ

8 серпня 1919 – 30 липня 2002 р.

Ми живі свідки Ваших подвигів – будемо завжди Вас пам'ятати.

Хай американські вітри занесуть Ваші заспіви в Україну.

Вічна Йому пам'ять!

Управа і члени Української Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка.

ТОВАРИСТВО ЗЕМЛЯКІВ СТАНИСЛАВІВЩИНИ (ІВАНО-ФРАНКІВЩИНИ)

Ділимося сумною вісткою з нашими Земляками Станиславівцями, що 27 липня 2002 р. несподівано відійшов у вічність на 80-му році свого многогранного, трудолюбивого життя довголітній голова Т-ва Земляків Станиславівщини

бл. п.

мґр БОГДАН ЯСІНСЬКИЙ

Невмолима смерть перервала нитку його життя саме напередодні появи довгоочікуваного III-го тому Збірника Станиславівської Землі.

Похоронений в Україні на його любимій Івано-Франківщині.

Глибокі вислови співчуття і жалю дружині і родині Покійного передає

Управа Товариства Станиславівщини в США

Вічна Йому пам'ять!

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040